

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Chestiunea românească în dietă.

Desbaterea în dietă asupra stării Românilor din Transilvania și Ungaria s'a început, dar încă nu s'a isprăvit. Cu toate acestea putem constata o mare deosebire față de trecut: deputații maghiari nu mai fac gălăgia obicinuită când aud vorbindu-se de naționalități și îndeosebi de Români.

Până acum, când vorbea un deputat român despre nedreptățile ce ni-se fac, era primit cu câte vorbe de ocară, ca: agitator, trădător, dușman al Ungariei etc. etc. Ieșirile (acestea pătimeșe ale deputaților maghiari au scăzut de prezent, deși nu cu totul.

Asta nu însemnează însă, că doar deputații dietali sau cărmuitorii de azi ai țării ar recunoaște toate drepturile, pe cari Românii sunt îndreptățiți a le pretinde. Nu! Aceasta nu vreau ei s'o recunoască cu una cu două. Dar au ajuns — deși tare târziu — la convingerea, că ceea ce au făcut până acum față de noi, e totuș prea mult. De aceea Tisa făgăduiește mereu o îndulcire a politicii maghiare față de naționalități.

Ei, dar dela politica de îndulcire până la drepturi cum se cade pe seama unui popor, e încă mult! Asta o putem constata și din desbaterile dietei în săptămâna trecută. Dela sfârșiturile făgăduite de Tisa până la cererile partidului național român mai este o cale tare lungă.

E drept, că deputații maghiari, atât din partidul guvernamental cât și din opoziție, n'au făcut gălăgie ca în trecut, când a vorbit deputatul nostru, dl Dr. Teodor Mihali. Cât privesc însă părerile asupra așanumitei „împăcări”, — aici stăm departe unii de alții. Cu ceea ce promite azi Tisa nici pomeneală să se poată mulțumi un popor de milioane. **Noi vrem drepturi, iar nu sfârșituri! Vrem egală îndreptățire, iar nu o simplă îndulcire a șovinismului maghiar, care azi și așa nu se mai poate susține, decât periclitând întreg viitorul acestei patrii a tuturor.**

Și e din cale afară curioasă ținuta șovinștilor maghiari, ca de-al de Aponi și soții lui. În decursul consfătuirilor pornise o gălăgie furtunoasă contra lui Tisa. Acum, după ce văd, că Tisa nu ne-a făgăduit decât sfârșituri, fac și ei pe doritorii de împăcare, dar pe lângă mărunțișuri! Iată șiretenia unguerească! S'au răscolat atunci contra lui Tisa, ca acesta să aibă motive a face Românilor numai făgăduieli slabe.

Dar desbaterile în dietă nu s'au încheiat. Vom vedea ce păreri vor mai ieși la iveală până la urmă. Deocamdată dăm un raport al corespondentului nostru, asupra celor petrecute în ședințele suspomenite.

„Impăcarea” cu Românii.

— Scrisoare din Budapesta. —

Budapesta, 7 Martie n. 1914.

Rândurile ce urmează le scriu către iubii cetitori ai acestui ziar foarte prețuit despre cele petrecute în dieta țării în săptămâna trecută, adică Joi și Vineri în 5 și 6 Martie n. 1914. Din cele petrecute voi spune numai lucrurile, cari ating neamul nostru și anume desbaterile ce au urmat asupra înțelegerii româno-maghiare.

Nu o să spun toate lucrurile mărunte, căci ușor am pierde pe cele mai însemnate, ci mai mult unele păreri ale contrariilor noștri, cari vreau să ne desbrace de haina curățeniei noastre străbune și voiesc să ne facă a uită, că strămoșii noștri au mers dela coarnele plugului, au încins sabia și au apărut numele, cinstea, și mândria neamului românesc.

Chestia românească a ajuns în dietă la ordinea zilei Joi în 5 Martie la 5^{1/2} după amiază. Galerile erau pline de public, între cari mulți domni români, ba chiar și țărani români, cari au fost venit pentru diferite afaceri la Budapesta. Deputații noștri, adică domni: Dr. Teodor Mihali, Dr. Alexandru Vaida, Dr. Stefan C. Pop, Vasile Damian și Dr. Nicolae Șerban încă din zilele mai înainte așteptau desfășurarea cauzei noastre.

Vorbirea deputatului guvernamental Iakabfi.

A ajuns deci în sfârșit la desbatere vorbirea ministrului-președinte Tisa, rostită în dietă cu privire la încercările de înțelegere, avute cu comitetul nostru național. Mai întâi a vorbit deputatul guvernamental Iakabfi, care a spus, că: Pe ministrul-președinte l-a îndemnat un mare interes să vorbească cu Românii și adică: o nouă îndrumare a politicii statului maghiar. Dar n'a spus, care e acea îndrumare nouă, ci s'a oprit să mai zică între altele, că declarațiile lui Tisa nu primejdiesc integritatea statului maghiar. Căci nu crede să se afle vr-un Maghiar care ar voi să primejduiască statul. A făcut deci bine Tisa, că ne-a pus nouă Românilor în vedere sprijinul statului pe teren economic și cultural, pentru că doar nu voiește ca să ne pierdem însușirile noastre sufletești, ci voiește să ne știm și noi bine în patria aceasta. De aceea propune acest deputat, ca dieta să-și dea învoirea la favorurile ce ministrul-președinte le-a făgăduit Românilor. — Acestea sunt părerile deputatului Iakabfi. Nu zic nimic despre ele, ci voi spune ce-a zis despre ele deputatul nostru Dr. Teodor Mihali.

Vorbirea deputatului nostru Dr. Teodor Mihali.

Joi în 5 Martie, n'a mai rămas vreme să vorbească și dl Mihali și astfel a putut vorbi numai Vineri către amiazi. Dar pot spune cu inima liniștită, că vorbirea dlui Mihali, care a ținut un ceas întreg, a fost înălțătoare, așa de înălțătoare, încât chiar cel mai mare dușman al școalelor românești, fostul ministru de școale Aponi a zis în aceeași zi în parlament, că vorbirea dlui Mihali a fost foarte la loc.

Dl Mihali, având în jurul său pe toți deputații naționaliști, înainte de toate declară, că vorbește având asupra sa sarcina răspunderii față de un neam întreg, față de neamul nostru românesc. Partidul național român ține seamă de soarta țării și a monarhiei austro-ungare, dar ține seamă în prima linie de dreptatea cauzei românești, pe care cu orice preț voiește să o ducă la izbândă. Mijloacele acestei năzuințe le va alege și le-a ales partidul național între marginile legii.

(Dar a fost destul să spună dl Mihali aceste cuvinte, căci un deputat din opoziție, cu numele Fernbach, a strigat în gura mare, că: bomba dela Dobrișin nu-i mijloc care ar avea loc între marginile legii! Iată dar iubii cetitori, că în parlamentul țării se aruncă vorbe așa de grosolane la adresa partidului nostru național. Nu voi stăruî aici asupra acestui neadevăr, căci cu ceva mai târziu chiar un deputat ungar a respins această învinuire grozavă și lipsită de bun simț. Dar totuș trebuie să scot la iveală aici, că ne desparte o prăpastie nemărginită de felul de gândire al Ungurilor și această prăpastie nici odată nu se va închide.)

Deputatul nostru Mihali arată că **nu numai acum s'au făcut încercări de înțelegere**, ci ele s'au început încă în anul 1894, pe vremea ministrului Hieronimi, care spre scopul acesta a călătorit și prin Ardeal. Pe vremea ministrului Wekerle în 1906 încă s'au făcut încercări și toate acestea n'au avut nici o izbândă, căci ni-s'a spus nouă Românilor, că trăim aici foarte bine, căci doar avem o lege de naționalitate așa de bună! (Numai cât cinștii cetitori știu dintr'un număr de mai înainte al acestei foi, că legea de naționalitate a rămas numai pe hârtie. S'a spus anume părerea scriitorului Iászi și de sigur acea părere e foarte nimerită. *Coresp.*)

Mi-a fost spre cea mai mare bucurie, când dl Mihali a spus-o în fața parlamentului întreg, că într'adevăr **legea de naționalitate e frumoasă, sună frumos, dar a rămas numai pe hârtie.**

— Inșă se vor afla mulți, cari vor întreba: Ce zice legea de naționalități din 1868? Pe scurt răspund așa: aceea lege e foarte înaintată, căci spune între altele, că susținătorii școalelor pot statori de sine stătător limba de propunere. Dar trebuie să știm, că abia cu 10 ani mai în urmă și adecă în anul 1879 s'a adus o lege chiar împotriva celei din 1868. Atunci (în 1879) s'a declarat, că în școale e obligată propunerea limbei maghiare. Iar în 1907 ministrul Aponi, tot în contra legii din 1868, a adus o lege școlară, care ne-a închis sute de școale românești. N'a rămas deci pe hârtie legea din 1868 a naționalităților??

Mai spune această lege, că la oficiile publice trebuie aplicați (așezați) în măsura cuvenită cetățeni de orice naționalitate. Dar ce vedem în viața de toate zilele? **Că la tot pasul te întâlnești numai cu funcționari străini și în ținuturile curat românești abia dacă vezi vr'un român.** Iată dară, că legea de naționalitate e numai pe hârtie lege!

E de înțeles deci și numai din aceste câteva lămuriri, că dl Mihali a trebuit să condamne încercările de înțelegere din trecut și față de neîndreptătirile de cari zilnic avem parte, să susțină și pe mai departe apărarea intereselor neamului românesc.

Vorbește cu glas înălțat, când amintește din nou, că **am fost mereu trași pe sfoară**, deoarece pe deoparte conducătorii dela guvernele trecute au vorbit de semne de bunăvoință și de altă parte ne-au nimicit la alegeri, astfel că **am rămas numai cu cinci deputați.** Intre astfel de stări împreună cu ceilalți deputați și cu întreg partidul național trebuie să apere cauza noastră, căci reprezintă, adecă poartă la inimă interesele poporului român.

La auzul acestor cuvinte, unii deputați din opoziție strigau din răspuțeri, că deputații noștri reprezintă în dietă interesele națiunii maghiare și nu ale națiunii române!!

Dar dl Mihali nu ascultă la glasul celor care strigă în deșert și cetește toate acele dorințe, pe cari comitetul național le-a prezentat ministrului președinte. Aceste dorințe privesc soarta vieții noastre pe plaiurile și văile Ardealului și nu-i mirare deci, dacă deputații din opoziție și-au arătat nemulțumirea în mod necuviincios când le cetea dl Mihali. Și e ușor de înțeles, când e vorba de interesele școalelor românești, de bunăstarea noastră bisericească și mai ales de neatarnarea bisericii românești, care neatarnare voiesc dușmanii cu încetul să ne-o adâncească în somnul veacurilor trecute. (Și cum să le placă compatrioților maghiari pretenziunea noastră de a se deslipi parohiile românești dela episcopia ungurească din Hodorog, cum să își dea învoirea, ca foile și ziarele românești să nu fie și în viitor prigonite ca până acum?)

Intreb: Se poate mai departe, ca domnii deputați din opoziție să vrea într'adevăr înaintarea noastră, când nu vreau să audă nimic dacă cerem ca să ni-să apere însușirile neamului din care facem parte? Că nu au nici cel mai mic interes față de binele nostru e prea bătător la ochi chiar și din partea celor dela conducere, căci o mare binefacere la înaintării e organizarea pe toată calea.

Inșă nici concesiunile făcute de ministrul Tisa nu sunt de natura de a putea noi avea o organizare cuvenită. Și iată pentruce: Pentrucă ar dori ca partidul nostru național întrucât se poate să se ali-

pească de programul guvernului. Ei, dar acest lucru e peste putință. Și apoi e chiar fără nici un folos pentru noi, că ne-a recunoscut ca partid, căci voiește ca acest partid să-și părăsească țanta călăuzitoare. Dar aceasta nu va să zică organizație, căci o organizație adevărată trebuie să meargă pe cărările sufletului tuturor acelor cari formează însușirile unui neam.

Poate să fie alții de altă părere, că adecă ministrul Tisa nu voiește acest lucru, dar eu cred, că o părere contrară poate produce numai înțelegerea greșită a acelei împrejurări, că Tisa a recunoscut partidul nostru național. In ziarele noastre s'au scris articoli peste articoli în cari s'a vorbit prea mult despre însemnătatea recunoașterii partidului nostru național din partea ministrului-președinte. Pentrucă trebuie să se știe, că de această recunoaștere nici un folos nu avem, mai ales, că legile țării ne dau voie să ne organizăm în felul acesta. Pentru noi ar avea mare înțeles, să ni-se asigure **ajutorarea organizației noastre economice și culturale** și atunci putem spune, că ne-am ales cu ceva.

Deputatul Mihali și amintește, că partidul național a cerut, ca guvernul să sprijinească instituțiunile noastre culturale și economice. A mai cetit apoi și dorințele noastre cu privire la vinderea proprietăților la popor și la cunoașterea limbii poporului în administrație. Cine vrea deci să fie funcționar în locurile locuite de Români, acela să dovedească cumcă știe vorbi bine românește.

Vorbirea prim-ministrului Tisa.

Dlui Mihali îi răspunde ministrul-președinte și zice, că nu voiește să ne facă o limbă cu Maghiarii, căci el nu se uită la Ungaria ca la un stat, care are mai multe limbi, ci ca la un stat politic. Dealtcum își susține toate părerile de până acum. Ar dori ca partidul nostru național să mai lase din pretenziuni și atunci de sigur noi vom afla calea bunei înțelegeri cu Maghiarii. Intre el și noi astăzi e un șanț de despărțire încă, deci deputații noștri să sară peste șanț și să primească propunerile ministrului Tisa.

Vorbirea deputatului Farkas.

Se ridică apoi deputatul Farkas dela Oraștie și vorbește pentru propunerea ministrului-președinte. Ne interesează mai mult ceace a spus despre atentatul dela Dobrițin, că adecă, în istoria unui popor sunt și pagini negre și luminoase. De sigur o pagină neagră are în istorie acel popor, care aruncă învinuiri așa de grozave altui popor, cum e și învinuirea cu bomba dela Dobrițin. Acea întâmplare poate să fie fapta unor oameni singuratici, dar nu poate fi aruncată asupra partidului național ori chiar asupra poporului român. (Iată șovinistule Fernbach, ce-ți spune unul din ceata voastră! *Coresp.*)

Ce-a zis Aponi?

Urmează acum vorbirea contelui Aponi, care Vineri dela 1 până la 4 ceasuri după amiază, deci timp de 3 ceasuri a vorbit cu cea mai mare ură împotriva noastră. Se înțelege, că știe vorbi bine și prin urmare dacă nu bagi de seamă și se pare că-ți vorbește ca un prietin. Aponi, — cum știm, — a fost ministru de culte și ne-a maghiarizat școlile cu duimul. Cu toate acestea acum a zis că nici el nu vrea să ne pierdem limba, inșă în cele următoare s'a vândut,

căci a zis, că **el nu poate suferi, ca noi Români să locuim pe locuri, pe unde suntem numai singuri**, ci ar trebui să locuim în atingere cu Ungurii și de aceea statul trebuie să colonizeze Unguri printre noi.

Când a vorbit despre episcopia ungurească din Hodorog a zis, că aceea s'a înființat de teama, ca să nu să piardă Ungurii printre noi, și de aceea ar trebui să se facă încă o episcopie ungurească pentru neuniți. Dar își uită ori nu vrea să știe contele Aponi, că legea din 1868 nu iartă, ca să se facă episcopii pentru scopurile maghiarizării??

Vorbește apoi despre școalele populare și spun drept, că am rămas mirat, cum poate cineva să se laude pe sine în fața parlamentului cum a făcut contele Aponi. Căci ce-a făcut? Și-a lăudat legea școlară, articolul de lege 27 din 1907, pe carea el a adus-o asupra școalelor românești. El nu se împacă nici decum cu urmașii lui, adecă ministrii de culte să execute acea lege dupăcum ar vrea Tisa. Știm cumcă ministrul Tisa nu vrea să șteargă unele puncte vătămătoare din acea lege, dar e gata — așa zice — să facă tot ce se poate pentru școlile noastre între marginile acelei legi. A fost destulă această vorbă a ministrului Tisa și contele Aponi s'a năpustit asupra lui, cum ar cuteză să folosească în mod mai cinstit acea lege față de Români? De așa ceva nu vrea să știe, ci acea lege, care e fățul lui — să fie observată până la cel din urmă punct. Da, da, dlor învățători, mai ales D-voastră observați bine, ce va să zică aceasta! Aponi cere ca legea lui să fie respectată, pentrucă s'a gândit mult până a făcut-o. Asta a spus-o el însuși în dietă. Nu numai el, dar și Berzevici și alții au mușcât mult la ea și prin urmare trebuie să fie bună.

Nu mai încape îndoială, că-i bună, căci **înșiși învățătorii români** au primit-o cu cea mai mare bucurie!!! — zice Aponi. — Iată dar cu ce apucături vrea fostul ministru să facă pe deputații din dietă să creadă, că legea lui e cea mai bună lege școlară. Fiți siguri iubiți cărturari și alți poporeni, cari auziți aceste lucruri, că eu unul știu, că **nu credeți nici despre un dascăl român**, că s'ar bucura de o lege, care ne fură sufletul și vrea să ne îngroape comorile sfinte ale limbii strămoșești. Am deplină încredințare, că dascălul român la școala românească de azi, dacă muncește în slujba unei legi străine de sufletul nostru, muncește de sila ei și nu de dragul ei. Căci deși acea lege îl plătește mai bine pe învățător și aici se bucură și dascălul nostru, nu trebuie să se bucure și nu credem să aibă bucurie, când în școala populară e silit să vorbească în altă limbă chiar cu copilul său de sânge.

Aponi se plânge, că după ieșirea lui din scaunul ministerial, au fost ajutate de stat multe școale românești, pe cari el le-a respins. Aici încă se vede ce gânduri nutrește față de școala românească. Alături cu capul nu vrea — cum zice Tisa că e aplicat — ca acolo unde e și școală de stat, școala confesională să fie ajutată.

Aș putea încă multe spune din câte a vorbit contele Aponi, dar pentru a-i vedea părerile, acestea sunt de ajuns. E de însemnat, că opoziția chiar pe el l-a ales să vorbească, pe el, care în față ne respectază limba și naționalitatea, dar în dos e cel mai vrăjmaș partizan al ideii de maghiarizare cu orice putere.

Lui Aponi i-a răspuns contele Stefan

Tisa foarte frumos din punctul de vedere al unității statului maghiar, dar n'a spus cuvinte cari să ne mai mângâie față de așa vorbe ale contelui Aponi. Căci contele Aponi — care s'a lăudat în dietă și cu jurământul introdus pentru învățători — vrea un lucru și anume: ca să nu fie școală unde să nu se încălzească elevii de ideea statului național maghiar. Incolo nu vrea să se nimicească școlile nemaghiare. Înțelegem. Știm ce înțeles au cuvintele lui și cunoaștem, că nici în trecut n'au voit vrăjmașii noștri să ne nimicească așezămintele, căci nu le-am avut. Dar azi le avem și trebuie să le apărăm.

Trebue să ne încălzim în așezămintele noastre la focul dragostei de neam, limbă și lege și totdeauna să călcăm în urmele strămoșilor și să ne întărim puterile proprii. Poporul nostru nu vrea să mai poarte jug, căci e chemat la libertate. Nu ne trebuie iobăgie școlară și bisericească, culturală și economică, pentru că suntem neam domnic de libertate. Noi Românii am decretat mai întâi ștergerea iobăgiei, adică cei 40 de mii de Români, adunați la Blaj pe „Câmpul Libertății”, iar dieta Transilvaniei a primit-o numai cu 14 zile mai târziu la Cluj. Prin urmare și în viitor să alergăm spre căile înaintării, căci înaintând ajungem la liman! *Unul din popor.*

Ce au cerut Românii?

Cererile Românilor, pe cari ei le-au prezentat prim-ministrului Tisa în decursul consfătuirilor avute, cuprind la 50 de puncte. De **Dr. Teodor Mihali**, când a vorbit Vineria trecută în dietă, a cuprins toate cererile noastre în 11 puncte generale, cari sunt următoarele:

1. Având în vedere, că învățământul în școală e liber peste tot locul, să se recunoască dreptul și să se facă cu putință, ca poporul român să se poată cultiva pe toate treptele învățământului public în limba românească, atât la școlile de stat, fundaționale și comunale, cât și la cele profesionale.

2. Pentru **înfăptuirea libertății religioase și a egalei îndreptățiri confesionale** să se asigure și respecteze autonomia (neatârănarea) bisericii gr.-or. atât pe terenul bisericesc și școlar, cât și în afacerile fundațiilor și din lăuntru; de asemenea să se înfăptuiască autonomia bisericii greco-catolice. Să se ducă la înde-

plinire articolul de lege 20 din 1848. Statul să pună la îndemână ambelor biserici române ajutoare în măsură cu sumele, ce capătă celelalte biserici din țară. Comunele române, alipite la dieceza de Hajdu-dorog, să se dea iarăș înapoi mitropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș. Hotărîrea mai deaproape a tuturor acestor afaceri are să se facă pe temeiul înțelegerii cu căpeteniile bisericești.

3. Să se garanteze **libertatea de presă** și să înceteze persecutarea gazetelor românești din motive politice.

4. Pentru susținerea și înaintarea poporului român, precum și în scopul dezvoltării lui sociale, să se recunoască **dreptul de liberă asociere și întrunire**.

5. Să se recunoască **libertatea de organizare și acțiunea partidului național român** și să se șteargă acele hotărîri administrative, cari țântesc să împedecă libertatea de organizare a acestui partid.

6. În părțile locuite de Români în masse (dacă sunt în număr mai mare ca alte națiuni) să se administreze poporul român în limba română și să se introducă peste tot locul în acele părți **limba română în administrație**.

7. Unde locuiesc Românii în masse să se introducă **limba română la judecătorii și tribunale**, să se primească orice plângeri, recuse și documente românești, protocoalele cu Românii să se poarte românește, iar hotărîrile judecătorești să se dea în limba română. Hârtiile judecătoriilor mai înalte (tablă, curie etc.) de asemenea să se dea în traducere românească.

8. Statul să împărtășească ținuturile românești cu același **sprijin economic**, care îl primesc și celelalte ținuturi și să dea tuturor instituțiilor românești ajutor în aceeași măsură, după cum da celor neromânești. Să înființeze în părțile locuite de Români în masse școale economice, industriale și comerciale cu limba de propunere românească și să sprijinească cu bunăvoință toate instituțiile românești de acest fel, precum și diferitele străduințe economice ale noastre.

9. Statul să înceteze cu **pornirea de colonizare** (așezarea de străini printre români), îndreptată contra Românilor, iar moșiile statului să le vândă pe rând economilor din acele părți. **Pădurile statului** să fie conduse nu numai de puncte de vedere economice, ci și sociale. Fabrici și exploatare de stat să se facă în mod co-

răspunzător și în părțile locuite de Români și peste tot să se iee în considerare interesele economice ale poporului român.

10. În scopul ca **Românii încă să-și aibă partea lor în administrație și la judecătoriile statului**, precum și pentru a se face cu putință, ca poporul român să fie administrat și judecat prin fiii săi, — să se garanteze, că atât în administrație cât și la judecătorii, precum și în toate celelalte slujbe de stat se vor așeză Români în părțile locuite în masse de Români; și în lipsa de slujbași români se vor așeză numai astfel de persoane, cari vor dovedi cum se cade, eventual în fața unei comisii anume aleasă spre acest scop, că știu vorbi și scrie românește.

11. Să se garanteze în mod hotărît puterea politică a națiunii române. Având aceasta în vedere să se facă **reforma electorală**. Partidul național român stă pe baza sufragiului universal, egal și secret și cu votarea în comune. Dar întrucât în starea politică de acum, aceasta nu s'ar putea duce la îndeplinire, — să se facă o astfel de reformă, care pe lângă **îndreptățirea la vot**, a săvârșirii alegerilor, **împărțirea cercurilor** și a cercetării judecătorești în cauze electorale să conțină astfel de hotărîri, cari garantează în mod hotărît și corespunzător, că a șasa parte a deputațiilor trimiși în dieta Ungariei să fie Români (conform locuitorilor români ai țării).

Acestea sunt cererile Românilor, dintre cari Tisa n'a recunoscut nici un singur punct pe dintregul. El s'a mărginit numai la vorbe dulci și promisiuni ieftine, pe cari în tot momentul le poate întoarce cum vrea. A promis mai mult ajutor bisericilor și școalelor; dar cine-i crede până când nu vom vedea? — Procesele politice în burgere vedem, că nu încetează, dar asta nu ne înfrică! — Doar atâta, că a recunoscut existența partidului, care însă a existat și va exista, ori vrea Tisa, ori nu. — Limba românească la judecătorii nu vrea s'o recunoască Tisa, tot așa nu vrea să așeze slujbași români prin ținuturile românești, decât că se va îngrijii ca străinii să ne învețe cât de cât limba. — Pentru sprijinirea pe terenul economic a făcut tot numai făgăduieli slabe, iar cât pentru noua lege electorală vedem că ne-a mai răpit și din cercurile românești avute după legea veche. Intre astfel de împrejurări nu poate fi vorba de pace!

Cu paloșul.

107

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de **Radu Rosetti**.

(Urmare).

LIX (59).

In care vedem un domn fugar și o femeie fără milă.

Balc și cu tovarășii lui se urcară pe o potecă îngustă până în vârful Pleșului, la Bâta. De aici apucară la dreapta, peste vârfurile Pietrișului, a Arșiții și a Târziții, se scoborîră în pârăul cu același nume, și urmară o scursură până în vârful Dealului Groșilor. De acolo, luând altă scursură, se scoborîră în pârăul Dadișa, urcară dealul Boroaii, dădură în șes și pe la prânzul cel mic, se aflau pe malul drept al Moldovei, la deal de satul Boroaia. În drumul lor nu întâlneau țipenie de om. Dădură un cias de odihnă cailor, trecură

apa care era mică și, de amiază, erau în Baia.

Acest oraș era aproape cu desăvârșire locuit de Sași, cu totul plecați cătră Voevod. Fugarii traseră la șoltuz care era bine cunoscut și bine văzut de Balc.

Acesta, în puține cuvinte, punându-l în cunoștința celor întâmplați, șoltuzul îi răspunse că de cu seară se văzuse câte trei focuri aprinse pe fiecare din dealurile mai însemnate de prin împrejurimi și că primise, din zori de ziuă, veste cum că mai toți țărani din satele învecinate se înarmase și părăsise satele lor, îndreptându-se spre Neamțul. După părerea lui, același fapt trebuia să se întâmple și spre Suciava, era deci primejdios pentru Balc să facă drumul la acel oraș fără a fi însoțit de o putere îndestulătoare spre a ține în depărtare cetele de țărani.

În urma unei scurte consfătuiri, se hotărî ca o sută de Sași din Baia să se înarmeze numai decât și să încalce; cincizeci aveau să însoțească pe Balc la Suciava, iar

cincizeci să scoată pe Șomoși, prin munți, până în apropiere de Bistrița. În cele două ciasuri care fură trebuitoare pentru adunarea și înarmarea țargoveților, Balc și cu Șomoși avură vreme să guste ceva mâncare și să se sfătuiască asupra lămuririlor ce aveau să le deie Șomoși la sosirea lui în Cluj, unde se afla atunce Vice-Voevodul Ardealului. Luminările nu erau încă aprinse când Balc sosi în Suciava.

Găsi pe Sas și pe toți acei care stăteau împrejurul lui foarte îngrijiiți; din toate părțile le sosise vești cum că țărani s'au înarmat și au plecat spre Neamțu, în urma unor focuri ce se văzuse arzând pe toate înălțimile. Vestile ce le aducea Balc nu surprinseră deci pe bătrânul Voevod peste măsură. Ei, după ce se sfătuiră împreună, trimiseră poronci la toți credincioșii lor dela țară ca să ieie armele, să-și adune oamenii și să vie cât mai curând la Suciava. Cei din împrejurimile Bacăului și a Pietrei fură însă înștiințați să meargă cu oamenii lor și să se puie sub poroncile nameștri-

Ce scriu alte gazete?

„Drapelul“ (Lugoj) dela 7 Martie n. scrie asupra celor desbătute în dietă cu privire la „împăcare“ următoarele: „Acum se văd marile deosebiri fundamentale din punctele, pe cari le-a prezentat delegația comitetului național contelui Tisa înainte de aceasta cu un an și mai bine. Dl Mihali a dat cetire acestor puncte pentru întâiașdata în publicitate. Asemănând aceste puncte cu cele spuse de contele Tisa, orice om cugetător își va putea ușor face părerea, că: până ce nu se îndeplinesc aceste trebuințe neapărat de lipsă pentru o viață națională a popoarelor, cari locuiesc în Ungaria, **nu poate fi vorba de o pace cinstită**, bazată pe drept și dreptate multumitoare pentru toți. Numai o pace cinstită va putea produce acea liniștire în suflete, fără de care nici închipui nu se poate o încredere pe amândouă părțile și o stare de drept multumitoare pentru toate popoarele țării.

Cine nu voiește se vadă, că în această țară sunt mai multe popoare, că aceste popoare au ajuns la conștiința de sine și că ele își au trebuințele lor firești de viață proprie națională, acela nu poate avea dragoste pentru adevăratele trebuințe ale întregii populațiuni a țării. Iar datorința cea mai simplă a unui guvern al țării întregi este a ține seamă de trebuințele întregii populațiuni — cum ni se spune de atâtea ori — fără deosebire de naționalitate și confesiune (religie), ori chiar de partid.

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov) dela 8 Martie, sub titlul „Unde să punem temelile luptelor noastre“, scrie între altele: „Consfătuirile cu caracter oficial și neoficial, întrerupte și reluate, cu bună și cu rea credință: în noua pornire a lui Tisa — după ce ne-au adus la convingerea, că trebuie să **îvingem și nu să stăm de vorbă** — ne lasă acum sarcina de a înfăptui organizarea puterilor noastre luptătoare. Se pare, că în timpul din urmă — din cauza loviturilor dușmane, ca și din vina noastră — ne-a mai scăzut pofta de hără. Se prea poate... Nu ne-a scăzut, însă, vloga.

E adevărat, că suntem încă departe de a fi atât de hărăgoși pe cât ne cer îm-

prejurările, deși de două mii de ani ne hărățuese toți trecătorii!... Nenorocul nostru a fost, că soartea ne-a așezat aici în drumurile Europei, ca să ne prindem de piept cu toți nebunii, pe când alții se bucurau de binefacerile culturai.

Pentru a putea face cu puțință organizarea politică a poporului nostru, se recer înfăptuirea unor lucrări în legătură cu pătura țărănească. Intre aceste lucrări locul de căpetenie îl ocupă **organizarea economică a satelor noastre**. Puterile țăranilor nostri stau neorganizate, și, în multe părți, secătuite până la sânge, de exploatarea străină. Nici banca satească pentru micul împrumut și pentru mica economie n'o avem încă! Lipsește, apoi, aproape cu desăvârșire, **cooperativa**..... **Străinii** ne vând, **străinii** ne cumpără și **străinii** scormonesc toate bogățiile de sub ochii nostri, ori mai bine zis **dușmanii** nostri.

Mi se pare, că frunțașii satelor noastre așteaptă totul de sus: și îndrumări și bani și bănci și cooperative.... Asta e politică din moși-strămoși, domnule Părinte și domnule Invățător! D-Voastră aveți și pe cooperatiști și banii de lipsă începutului și tot D-Voastră aveți la îndemână capitalul nesecat și nebiruit, **munca**, ce așteaptă să se asocieze! Prin urmare și cooperativele și băncile D-Voastră ni le veți da! Și dela o vreme poate chiar și **îndrumările**. Atunci țăranul n'ar fi numai bine situat, ci și mai tare! (Și mai tari ar fi preoții și învățătorii, mai tari și mai hotărâți am fi noi toți...

Fiecare e în stare să întemeieze o bancă ori o cooperativă. Și dacă-i trebuiesc lămuriri, ele se pot primi foarte ușor — și se găesc la „Asociație“ în Sibiu și chiar la „Cassa Centrală a Băncilor populare și cooperativelor sătești“ în București.

Roma s'a putut ridica numai atunci, când și-a ridicat mai întâi plugarii, — și pe trei părți ale lumii au izbândit și au stăpânit legiunile ei! Și împărăția fără hotare a trebuit să se prăbușească, atunci când a fost stoarsă și împuținată clasa țărănească. Tot așa a căzut Grecia veche, Spania și toate care au căzut. — Noi nici nu ne-am făcut încă suiful! C.

cilor acestor târguri, care primiră poroncă să apere acele orașe până la cea de pe urmă picătură de sânge. Orașenii din Suciava primiră chiar în acea noapte poroncă să fie gata pentru orice întâmplare.

Grija lui Balc era mare, toată puterea Domnească nu trecea de o mie trei sute de slujitori, din care numai nouă sute erau de față în Suciava.

În acea noapte, cu toată oboseala, nu dormi mai de loc. Vestile rele începură să curgă a doua zi dela revărsatul zorilor. Sosiră întâiu câțiva slujitori scăpați din măcelul dela Bacău, care povestiră răscoala țăranilor din împrejurimile aceluia oraș și scăparea Păunașului Codrilor. Pe drum, ei găsisse toată țara în picioare, mai ales în părțile de sus: scăpase cu greu de urgia răsculaților, însă nu toți, căci mai mulți dintr'înșii fusese ucși.

În curând sosiră kneji și juzi cu veste că țăranii din satele lor se răsculase, le arsese casele și ucisese slugile lor cele mai credincioase. Spre amiază se văzură venind mai mulți din cei trimiși de cu seara cu po-

ronci prin țară: nu putuse să răsbată, căci pe drumuri și pe poteci se ațineau țărani care măcelăreau orice om domnesc le ieșea în cale. Din vestile primite în cursul serii, Sas și cu Balc pricepură că țara întreagă este răsculată și vine asupra lor. Mic era ajutorul la care se puteau aștepta dela susțitorii lor; acei care veneau erau sau singuri sau întovărășiți numai de câte două sau trei slugi. Nu era de gândit să se deie piept cu dușmanul. Două căi numai le rămâneau deschise: să se închidă în Cetatea Sucevei și să aștepte într'înșă ajutor dela Craiul Ungarii sau să se retragă peste munți. Bătrânul Sas și fiii săi vitregi voiau să aleagă pe cea dintâiu, dar Balc se rostî cu hotărâre pentru cea de a doua.

El le arată că dacă se 'nchid în Cetate și ajutorul Craiului întârzie vreme îndelungată, foamea îi poate sili să se predeie și, atunce, n'au de așteptat dela ura dușmanilor lor decât o moarte rușinoasă. Pe când, dacă părăsesc țara, pot prin stăruințele lor, să grăbească sosirea oștilor ungu-rești însărcinate să aducă din nou pe Sas

„Unirea“ (Blaj), organul bisericeii greco-catolice, în numărul dela 7 Martie n. c., sub titlul „Cari probleme ar trebui să le discute mai mult preoțimea noastră?“ publică un articol din afară, unde se zice între altele: „In gazetărie puțină atențiune știu da preoții nostri afacerilor însemnate nu numai la ale bisericei, fără și la ale neamului. Să luăm numai o pildă: E constatat publice și toți mărturisesc, că pe noi Români nu atât vitregitatea sortii, cât mai ales abuzul, ce se face cu beuturile spirtuoase ne sărăcește și ne pune bâta de cerșitor în mână, ca s'o luăm în spre depărtata Americă. Sau cel puțin atâta trebuie să zică unul fiecare, că poporul nostru bea prea multe otrăvuri spirtuoase, de aceea dau greș cele mai multe întreprinderi economice sau culturale ale domnilor, fiindcă beuturile îi smulge omului din suflet și ultimul gram de însuflețire.

Cu toate acestea, o astfel de afacere, pe care și laicii (ceice nu sunt preoți) o numără între gândurile de viață ale neamului, e cu totul străină de condeiele preoților nostri. Până când o scriitoare ca Sofia Nădejde publică mereu la articoli contra beuturii în gazetele „Antialcoolul“, „Albina“ și alte reviste, până atunci frații preoți, cari au scris ceva în această chestie se pot număra pe degete.

Trebue să schimbăm la vorbe și la idei prin ziare, dacă vrem să curmăm și numai în parte răul, ce-l pricinuește alcoolul, nu numai la sate fără chiar și la orașe. Spre încunjurarea oricărei neînțelegeri, țin să declar, că șirele de față nu sunt însuflete de nici o ieșire pătimase, ci e numai strădania unui om, care vrea să ajute și el cu ce poate cauza mare a zilei de azi: cauza contra beuturii.

Până când însă țăranul iubește prea mult glăjuța, să-i torni cultură și cu tocerul tot înapoi va da, pentru că oricâte vorbiri i-se vor ține, oricâte sfaturi i-se vor da, toate vor fi frământări zadarnice, i-se vor băga pe-o ureche și-i vor ieși pe ceealaltă. Așadară trebuie să ne punem cu tot dinadinsul pe lucru și să rezolvim favorabil cât mai în grabă chestia contra beuturii, pentru că dela desnodământul norocos al acestei afaceri atârână și cultura poporului, fără de care nu ne putem închipui viitorul de aur al neamului nostru. — s. —

în scaun. După o lungă chibzuire plecarea fu hotărâtă.

În zori de ziuă tot neamul lui Vodă, cu slugile lui și cu lucrurile de preț, porniră. Sas călătorea într'un car cu opt cai, urmat de alte cară în care se aflau soțiile feciorilor domnești și copiii lor. Erau însoțiți de cinci sute de slujitori unguri, toți călări, două sute Ruși, asemenea călări și două sute de Nemți pedestri, înarmați cu spezi și cu suliți lungi. Cu knejii și juzii care urmau pe Vodă, erau vro două sute de slugi înarmate.

Dar răsculații primise veste despre plecarea lui Vodă sau o ghicise. În ziua dintâiu găsiră drumul slobod: făcură popasul de seară în Câmpulung unde ajunsese noaptea târziu. Însă a doua zi străjile domnești, în fruntea cărora mergea Tatar, unul din fiii vitregi ai Voevodului, dădură, în valea Putnei, peste cete mari de răsculați și fură puse pe fugă. Dar Balc cu Rușii și cu Nemții, după o luptă înviersunată, în care dădău din nou dovezi de cea mai strălucită vitejie, izbuti să curețe strămtorea de duș-

Din România.

Deschiderea corpurilor legiuitoare române.

Dupăcum am scris într'un număr trecut al foii, în România s'a schimbat guvernul: în locul guvernului din partidul conservator (în frunte cu dl Titu Maiorescu) a venit un guvern liberal (în frunte cu dl Ionel Brătianu). Schimbându-se guvernul au trebuit să se facă și noi alegeri pentru camera (dieta) și senat (cum e la noi casa magnaților).

Vineria trecută s'a făcut apoi deschiderea corpurilor legiuitoare române în modul obicinuit. La ciasurile 11 și jumătate s'a ținut **serviciu dumnezeesc** la mitropolie, fiind de față Maiestatea Sa Regele Carol, moștenitorul de tron Ferdinand, ministrii țării străine la București, deputații și senatorii, căpeteniile bisericesti etc. Serviciul dumnezeesc a fost oficiat de Mitropolitul-Primat Conon, însoțit de clerul înalt.

După slujba dumnezeiască, deputații și senatorii s'au întrunit în sala de ședințe a camerei. La 12 ore a sosit aci și Maiestatea Sa Regele Carol, însoțit de Principele moștenitor Ferdinand și toți ministrii țării. La intrare Regele a fost primit cu aplauze însuflețite. După aceea s'a urcat pe tron și a citit **mesajul** (vorbirea regească) de deschidere, în decursul căreia a fost de mai multeori viu aplaudat. Vorbirea Maiestății Sale e următoarea:

Domnilor senatori, Domnilor deputați! Simt o deosebită mulțumire, că mă aflu iarăși în mijlocul reprezentanților națiunii. Alegerile generale din cari ați eșit v'au putut convinge, că în neîntrerupta ei propășire Țara are încă mari trebuințe de împlinit. Mai ales împrejurările anului trecut, cari au arătat tuturor însemnătatea stării noastre internaționale (față de lumea mare), au pus tot deodată mai bine în lumină datoriile, pe cari le avem pentru trăinicia și neîncetata noastră înaintare (aplaude îndelungate).

Întărirea conștiinței naționale, răspândirea învățământului, o mai strânsă legătură între domni și țărâtime, o **oștire tot mai puternic organizată** (aplaude) și întărirea avuției statului prin sporirea muncii și a economiei naționale ne vor da putința să păstrăm neștirbită și să îmbunătățim

starea cu care ne mândrim astăzi, stare ce este rodul străduințelor statornice a acestora, cari au înțeles în trecut, că numai prin închinarea tuturor, înaintea interesului obștesc, se pot întemeia statele puternice și societățile sănătoase (aplaude).

Sunt încredințat, că și Domniile-Voastră, însuflețite de aceleași patriotice simțăminte, veți porni la discuția măsurilor pentru **înfăptuirea reformelor agrare** (vinderea de moșii la țărani) și alte **reforme politice** (lărgirea dreptului de alegere pentru țărani).

Domnilor senatori, Domnilor deputați! Sunt fericit să constat și de astădată, că **legăturile Regatului cu toate statele sunt din cele mai bune**. România nu va pregeta să susțină și să asigure pacea, la care a contribuit atât de puternic și care i-a atras încrederea tuturor. Prin însași această încredere ea este în măsură să aibă în această parte a Europei o pornire binefăcătoare de împăciuire.

Armata, prin însușirile ei și minunatul avânt de care a dat dovadă anul trecut, și-a mărit prestigiul (vaza) și a câștigat toată recunoștința noastră. Dar, între împrejurările de azi, se recer noi îmbunătățiri și noi înzestrări, pe cari nu mă îndoiesc că i-le veți încuviința, deoarece **soarta țării este strâns legată de puterea ei militară** (aplaude).

Fără întârziere se vor supune desbaterilor D-Voastră legile despre venitele și cheltuelile statului, cari cu toate sporurile de lipsă și împreună cu creditele trebuitoare nu vor îngreuna **starea îmbucurătoare a țării**. Asemenea guvernul Meu vă va prezenta **legea organizatoare pentru Dobrogea nouă**, care va stabili în aceste ținuturi o administrație statornică.

Domnilor deputați, Domnilor senatori! Convins că veți fi la înălțimea mării chemări a zilelor noastre, rog pe cel atotputernic să binecuvinteze lucrările D-Voastră.

Vineri după amiază camera și senatul au ținut ședințe. Președinte al camerei a fost ales dl **M. Ferechide**, care, în cuvântul de mulțumită pentru alegere, a spus și următoarele cuvinte: D-Voastră, domnilor deputați, aveți marea chemare de a contribui la **întărirea și înstărirea clasei țărănești** (aplaude). E de lipsă, ca populațiunea întregă să fie una cu tot ce se

face, căci numai astfel va fi în stare să țină piept în afară și să se întărească înlăuntru. Vremea vorbelor lungi a trecut. D-Voastră aveți datoria de a da tot sprințul pentru a aduce înfăptuirea marilor schimbări în țară.

Președinte al senatului a fost ales **B. Misir**, care în vorbirea sa a zis între altele: Dupăcum am știut să cucerim admirația Europei prin avântul patriotic din 1913, tot așa trebuie să căutăm a se atrage această admirație și pentru **întărirea dinlăuntru a țării**.

În ședința de Sâmbătă a camerei s'a citit răspunsul către Regele Carol, la cuvântul Său de deschidere. Acest răspuns cuprinde, între altele, următoarele: Adunarea (camera) deputaților va urma la discuția măsurilor cerute pentru înfăptuirea reformelor agrare și politice. Spre acest scop e de lipsă **revizuirea Constituției** (legea fundamentală a țării), care trebuie schimbată amăsurat nouilor împrejurări și nouilor trebuințe.

În ședința de Marți în 10 Martie n. (Luni n'a fost ședință) s'a prezentat camerei și senatului o **propunere pentru schimbarea Constituției țării**. Această însemnată propunere, prezentată în cameră prin dl deputat Orleanu în numele mai multor deputați, iar la senat prin dl senator Costescu-Comăneanu în numele mai multor senatori, cuprinde între altele următoarele:

Suntem frământați de două mari probleme (cauze, gânduri): **problemul agrar și problemul politic**. Problema agrară apasă de mult timp asupra României. O împărțire nepotrivită a proprietății de pământ a făcut în România o mare deosebire între proprietarii mari și mici. Mijloacele întrebunțate până astăzi n'au putut îndreptă răul. Numai înmulțind numărul proprietarilor mici și dându-le putința să formeze o mică proprietate de sine stătătoare vom înlătura primejdia sub a cărei grijă trăim.

Pentru a ajunge însă la acest rezultat vânzarea de bună voie a moșilor Statului și a altor fundații nu este îndestulitoare. Așa fiind, singurul mijloc este de a împuțernici Statul, ca în anumite condiții și în

mani. Carăle ne mai putând înainta, Sas, femeile și copiii fură puși pe cai și urmară astfel drumul înainte. Dar de abie trecuse când Românii năvăliră din nou, duși de astădată de Păunașul Codrilor. Acea năvală fu oprită de Nemții Voevodului care stăteau neclătiți, ca niște stânci, sub o ploaie de săgeți și de bolovani. Balc, văzând că dușmanii se retrag, poronci Nemților să năvălească asupra lor, punându-se în frunte. Românii se dădură întâiu înapoi dinaintea acestei vijelii, dar Mihi izbuti să-i facă să steie și Nemții fură, la rândul lor, siliți să îndărăpteze. În învălmășala cumplită care urmă, Mihi se întâlni cu Balc. Voevodul îndreptă spre capul Păunașului Codrilor o cumplită lovitură de paloș, dar fierul lui întâlni fierul potrivnicului și lunecă pe dânsul. Iute ca fulgerul, paloșul lui Mihi se abătă pe umărul drept al Voevodului și, fără de platoșele de oțel care-l acopereau, ar fi desprins brațul de trunchiu. Greu rănit, Balc dădu un strigăt de durere și ar fi căzut de pe cal dacă nu l'ar fi susținut un Rus. Tot în clipa aceea, ca-

lul lui Mihi cădea jos, cu pânțelele strâpuns de sulița unui Neamț. Pe când Românii se răpezeau și scoteau pe Căpitanul lor de sub cal, rândurile Nemților se deschideau spre a lăsa să treacă Voevodul rănit și acei care-l susțineau pe cal.

Mihi încălecăse pe alt cal și ducea pe ai lui la o nouă năvală. Nemții se retraseră pas cu pas, până în fundul strâmtoării și aice se apărură ciasuri întregi cu îndârjire. O parte din Români, încunjurând strâmtoarea ajunse deasupra lor și făcu să curgă pe slujitori o ploaie de pietre și de săgeți. Văzând că au rămas numai jumătate din câți erau de dimineață, se preară în urma făgăduinții dată de Mihi că viața le va fi cruțată. Dar jertfa lor nu fusese zadarnică: Voevodul era acuma pe șesul Bistriței. Păunașul Codrilor nu-l mai putea ajunge, iar a doua zi Sas mânea la Rodna. Țara era mântuită de el și de fiii lui.

Mihi rămase în acea noapte pe locul luptei spre a îngriji pe răniți și a îngropa pe morți. A doua zi plecă cu câțiva călă-

reți spre Suciava apucând, dela Pojorita, pe valea Moldovei. Seara mase în Baia. De oarece toată țărâtimea care l'însoțise, în număr de peste două mii, trebuia să ajungă pe a doua zi în Baia, chemă pe șoltuz la preotul român, unde trăsese în gazdă și-i poronci să pregătească merindele trebuitoare pentru oamenii ce erau să vie precum și adăposturi pentru răniți. Reaua voință vădită ce i-o arată șoltuzul făcu pe Mihi să se hotărască să rămâie și a doua zi în Baia, spre a priveghea însuși împlinirea poronilor lui. Dar, a doua zi, șoltuzul care auzise despre învingerea și fuga lui Sas, avuse vreme să se gândească și să priceapă că, arătându-se dârj față de Românii învingători, departe de a câștiga ceva, putea pierde mult, se arată acuma plecat și gata să îndeplinească toate câte le cerea Mihi. Acesta văzând că ființa lui nu mai este de trebuință în Baia și dorind să se întâlnească cât mai curând cu Stroici și cu Părintele Isaia care se aflau în Suciava, plecă pe la două după amiază spre acel oraș. (Va urma).

în schimbul unei drepte despăgubiri **Statul să poată vinde o parte din moșiile mari (de-ale marilor proprietari, ciocoi) în folosul sătenilor.** Spre acest scop e de lipsă să se schimbe articolul 19 din Constituție. Iar articlii 20 și 132, fiind în strânsă legătură cu afacerea micii proprietăți, încă urmează să se schimbe.

Al doilea mare problem este **problema politic** (lărgirea dreptului de alegere pe seama țăranilor). Cu prilejul întâmplărilor din vara trecută, poporul român a dat tuturor o nouă dovadă a simțului său politic și național. Socotim deci, că a sunat ciasul, în care el trebuie să fie chemat a lua parte la viața publică a statului. De aceea **să desființăm legea electorală de acum și să înmulțim numărul alegătorilor.**

Propunerea aceasta a fost primită din partea camerei. Acum rămâne ca să se pregătească planul de lege, în temeiul căreia să se facă nouile schimbări.

Vedem deci, că în Țara Românească se pregătesc mari prefaceri spre binele țăranimii. Ciocoi cei bogați sunt însă mai mult contra, decât pentru aceste schimbări. Cu toate acestea credem, că schimbările se vor duce la îndeplinire. Guvernul liberal al României și-a dat cuvântul, că le va face. Că în ce formă le va duce la îndeplinire o să vedem în viitorul apropiat.

Noi, poporul român din Transilvania și Ungaria, ne bucurăm din inimă la auzul acestor vești, cari sunt semnele vestitoare de un nou avânt al Regatului Român.

Dupăcum se știe în România sunt din cale afară mulți mari proprietari, adică ciocoi cari au moșii (una sau mai multe) în mărime de mii și zeci de mii, ba chiar la sute de mii de pogoane (un pogon este cam un jugăr catastral). Țăranii de pe moșii sau din jurul lor n'au însă nimic pământ, sau chiar dacă au, atunci acela e din cale afară puțin, încât nu pot trăi cum se cade după el. Planul guvernului de acum este, ca pe ciocoi, cari au moșii de zeci de mii de pogoane, să-i silească a vinde acea parte a moșiilor, ce ei tot nu o pot lucra. Sunt adică tare mulți ciocoi, cari nu-și pot lucra și supraveghea moșiile, din cauză că ele sunt prea mari și multe, sau din cauza lenii ciocoilor. Ei se pun însă și le dau în arândă, mai totdeauna la Ovrei, cari le plătesc arânzi bune. Cu acești bani o seamă de ciocoi pleacă în țări străine, unde chefuesc și duc lume albă, iar bietul țăran trăiește acasă năcăjit ca vai de el.

E drept însă, că astfel de lucruri fac numai ciocoi aceia, cari nu sunt Români neaoși, ci ei se trag din viță de greci și alte lighioane, ce au venit (moșii lor) pe vremuri în România, unde s'au îmbogățit de pe spatele poporului.

Adevărații boieri români, ca de pildă Nicu Filipescu și alții, nu sunt conduși de astfel de gânduri. Aceștia jertfesc din greu pentru popor și pentru patrie. Ei își chivernisesc înșiși moșiile. Pe când grecoteii și celelalte lighioane își arândează moșiile Jidovilor. Ei le dau arânzi bune, pe cari le scot tot pe pielea țăranilor în forma aceea, că Jidovii le plătesc slab lucrul pe moșie. Astfel țăranii de pe moșii de acestea trăiesc ca vai de ei.

Guvernul de acum are de gând să schimbe aceste stări. El vrea să **delature pe arândași.** Un boier să țină numai a-

tăta pământ cât poate conduce însuși, restul să-l vândă aceluia, cari ar lucra pământ, dar n'au. Acei boieri, cari nu se vor învoi la vânzare de voie bună, să fie siliți de stat a vinde o parte a pământului.

Dar cum se vor face vânzările și cumpărările, fiindcă țăranii n'au bani mulți, ba n'au aproape de loc!? — Ei, aici e greutatea lucrului. De aceea se plănuiește, ca să nu se dea pământ la fiecare țăran în parte, ci pe unele locuri se vor împrietări obștiile (tovărășiile) sătești. Adică o moșie mai mare se va da la mai mulți țăranii, cari se vor întovărăși la olaltă. Astfel de arândări și vânzări s'au mai făcut și până acum. Problemele acestea au dovedit, că obștiile știu să cultive pământul mai bine și mai cu îngrijire ca mării proprietari, cari nu totdeauna s'au îngrijit de moșii așa cum ar fi trebuit.

Acestea pe scurt asupra marilor reforme, ce se pregătesc în România, care azi-măne va întrece mult-mulț Ungaria cea cu moșii și mai mari, pe cari nemeșii-trântori încă n'au știut cum să le îngrijască mai bine, decât să le încarce cu datorii. În România de datorii nu-i vorbă, fiindcă ciocoi de-acolo, nu stau așa rău. Dar cu toate acestea, unii ciocoi vor fi siliți a face cu putință și țăranului ajungerea la pământ.

Despre celece vor urmă vom scrie la timpul său.

Pentru monumentul lui Vlaicu

am mai primit la administrația ziarului nostru următoarele contribuiri de la frați înstrăinați, trimise din prilejul reînnoirii abonamentului sau direct spre acest scop: Ioan Verza și Ioan Pleșia, Simferopol (Rusia), câte 2 cor.; Ioan G. Verza, Rod (Simferopol, Rusia) 3.80 cor.; George Vulcan Rogovianu (Rusia) 3.79 cor.; George Gorun și soția Regina, Sebring Ohio (America) 1 cor.; Toma I. Melinte și Lazăr L. Gruia, câte 50 bani, Ana L. Gruia 30 b., toți din Sebeșul inferior; Dumitru Dădărlat, Săliște (de prezent în Rusia) 5.07 c.; Vasile A. Fleacă, Rod (Rusia) 2.54 cor.; Dumitru Buda, Săliște (Rusia) 1.27 cor.; George Giurgiu, negustor, Certege 2 cor.

Au mai contribuit apoi următorii frați de-ai noștri înstrăinați în America, prin colectantul Nicolae Lubinschi, originar din Rășinari, de prezent în Omaha Nebraska So: Nicolae Lubinschi, Rășinari, 4.75 cor.; Toma G. Ursu, Pianul de jos, 4.75 cor.; Petru Albu, Mercurea, 4.75 cor.; Ioan Pienariu, Sebișeni, 2.38 cor.; Ioan Chirilă, Murăș-Alba, 2.38 cor.; Bucur Maiu, Vlădeni, 2.37 cor.; Dumitru Tanasiu din Macedonia, 2.37 cor.; Pavel Iosof, Galeș, Constantin Roman, Sebeșul-inferior, Dumitru Gradina, Ribița, Ioan Săliștean, Spring, Love Banciu, Steia, Ilie Fleaca, Mercurea, Ghierman Dumitreasa, Sebeșul săsesc, Ioan Lazar Micu, Vlădeni și Ilie Muntean, Apoldul-inferior, fiecare câte 1.15 cor.; Simion Strejan, Spring, Ioan Cozac, Tapo St. Craiu și Ioan Roman, Bucovina câte 90 bani; George Leucean, Seaut, 45 bani. — La olaltă 37 cor. 25 bani.

Din Bungard am primit următoarea colectă dimpreună cu banii, făcută între elevii școlii de d-șoara învățătoare Aurelia Săvoiu, și anume: Aurelia Săvoiu, inv., 10 cor.; Aurora Vargyasi, Maria Gall, Paraschiva Căpușan, Elena Cristea, Mărioara

Macaveiu, Maria Opriș, Toma Gall, Aurel Boicean, Virginia Dordea, Elena Modran, Nuța Opriș și Eleonora Necșa, fiecare câte 1 cor.; Elena Ciora 60 bani; Eva Lazăr 42 bani; Maria Crăciun 36 bani; Petru Precup 27 bani; Paraschiva Dordea 25 b.; Eleonora Stoica, Elena Comșa, Gheorghe Modran, Virginia Costea, Toma Helner, Ioan Modran, Petru Macaveiu și Cârstea Tatu, fiecare câte 20 bani; Paraschiva Bica și Maria Modran câte 12 bani; Eva Frățilă, Ioan Frățilă, Parasch. Opriș, Maria Suciuc, Lina Bica, N. Bratu, Lina Boicean, M. Ciora, Maria Bucurenciu, Gheorghe Boicean și Paraschiva Hămbășan, fiecare câte 10 bani; Cârstea Tatu și Maria Flueraș câte 8 bani; Din venitul petrecerii aranjate în Bungard în 26 Decembrie st. v. 1913 18.50 cor. Total 45.50 cor.

În comuna Vale (lângă Săliște) s'a făcut o colectă la insistența părintelui Ittu, la care au dăruit următorii: George Ittu, paroh, 3 cor.; Constantin Ivan, Pitești, 5 cor.; Vasile Tipuriță, Constantin Tipuriță, Ioan Macrea, Săcel, și Mihailă Stănilă, câte 2 cor.; Ioan Tipuriță, Stan Gavrilă, Ioan Banciu, Alexandru Suciuc, Ioan Ittu, Ioan Nistor, Ioan Comanicu, Ioan Dumitrescu, Dragomir Nistor, Ioan Popa, Ioan Oprean, Nicolae Nartea, George Nartea, Ioan Voicu, Nicolae Popa, Nicolae Banciu Ileană, Ioan Salomie și George Ittu, toți câte 1 cor.; Petru Ittu, Constantin Ittu, Vasile Suciuc, Ioan Rotariu, George Voicu și Ioan Ittu, toți câte 50 bani; Aurel Lucea, Ioan Stănilă, Ilie Săvuțiu, Dumitru Oancea și Petru Ittu, toți câte 40 bani; Ioan Dragomir și Ioan Ittu câte 30 bani; Stana Stănilă, Maria Oprean și Andreiu Dordea, câte 20 bani. — La olaltă 40 cor. 20 bani, care sumă am primit-o la administrația foii noastre prin episcopul Stan Gavrilă, care a purtat și colecta.

Vino dragă primăvară.

Vino dragă primăvară,
Căci mi-e dor să ies afară,
S'aud codrul, car' mi-e frate,
Cum se plânge și se sbate,
Legănându-și frunza 'n vânt.
El să plângă, eu să cânt:
— „Codrule, Măria ta,
„Lasă-mă la umbra ta!

Vino dragă primăvară,
Căci mi-e dor să ies afară,
Să-mi revăd draga moșie,
S'ascult glas de ciocărlie,
Plugul să-l apuc de coarne,
Brazde negre să răstoarne,
Și se cânt cu bucurie
Doina din copilărie:
— „Boii mei când aud doina
„Ară țelina și moina!

Petru O. Orlățanu.

O Sască cuminte.

— No ce-i vecino, — zise o Sască cătră vecină-sa, acum la prinderea postului, — acum muncați tot fusole.

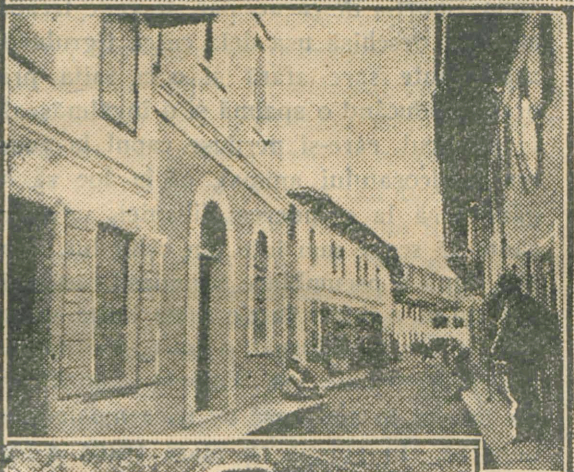
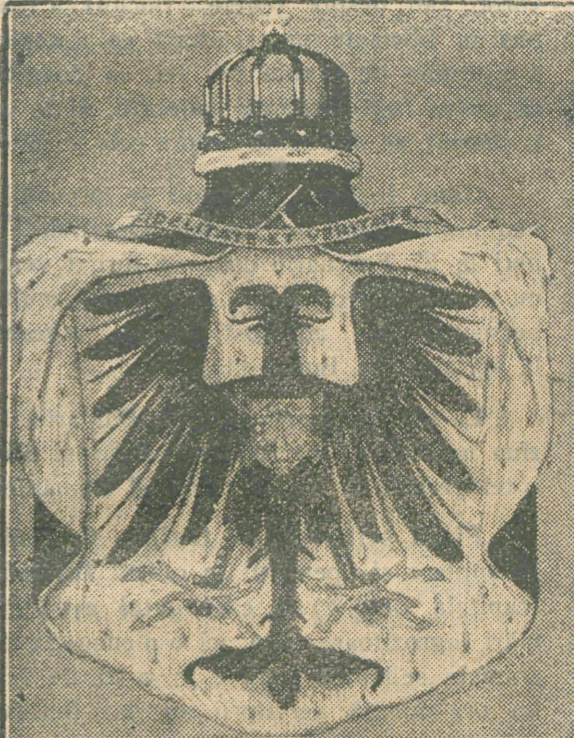
— Da jupâneaso, dacă așa ni-e legea! Dar d-voastră Sașii, nu țineți postul?

— No hia, că nu! Noi nu suntem proști ca voi. Noi muncăm carne și la post.

— D'apoi fasolea, când o mâncați? — întrebă Româncea.

— Chind nu mai avem carne, — zise Săsoaica, făloasă de răspunsul ei.

Vederi din Albania.

Prințul de Wied, noul rege al Albaniei, a sosit acasă în Durazo, ca să-și ocupe tronul noului regat. Aci îl așteaptă o muncă grea, fiindcă starea supușilor săi e foarte înapoiată. Prințul a sosit în 7 Martie n. la 3 ore d. a., El a fost întâmpinat cu bucurie din partea poporului, care după o sclăvie de 500 de ani sub jugul turcesc, se vede iarăși mai liber. De altcum se fac planuri, ca peste vreme reședința regelui să fie mutată din Durazo la Scutari, care e un oraș mai potrivit pentru o reședință.

Durazo, „capitala“ noului stat Albania, al cărui cap va fi Prințul de Wied, e unul dintre cele mai sărăcicioase „orașe“. Asta nu se poate ascunde ușor. Ba e aproape peste puțină, ca din această nouă „capitală“ să se facă un oraș civilizată. De prezent înșiși trimișii țărilor străine pe lângă prințul de Wied nu-și găsesc locu-

ințe cum se cade. — De altcum acest oraș are o istorie tare bogată în schimbări, ceea ce dovedește și multele nume, ce le-a purtat. Pe timpul Grecilor vechi era un oraș înfloritor al lor și purta numele Epidamnus. La sfârșitul veacului al patrulea înainte de Christos a ajuns în mâna Romanilor, când i-s'a schimbat numele în Dyrrhachium. În acea vreme orașul a ajuns timpul său de mărire. După căderea împărăției romane Dyrrhachium a fost sute de ani măru de ciartă între diferite popoare, ajungând în stăpânirea Bizantinilor, Bulgarilor, Normanilor, Sicilienilor și a Sârbilor, iar în 1394 după Christos a ajuns sub stăpânirea Venețianilor. Aceștia au făcut din Durazzo un măreț oraș comercial. la anul 1501 frumosul oraș a căzut în mâinile Turcilor, cari în timp de patru sute de ani au făcut din el ceea ce este azi: un orașel prăpădit, cu case ca vai de ele și cu niște strade murdare. Pe aceste strade

umblă fără nici un rost nenumărați oameni leneși, ce nu știu altceva, decât să bea o cafea slabă, iar înaintea prăvăliilor (mai bine zis „putici“ urite) stă „proprietarul“, cu un fes turcesc pe cap, cu țigarea în gură și cu picioarele încolăcite unul peste altul...

Chipul nostru de azi ne arată mai multe vederi din Albania. Sus la stânga e noua vapă a statului albanez. Alături se vede o bandă de Albanezi, cum umblau ei până acum. În rândul din mijloc, la stânga și dreapta, sunt două vederi din Durazo. Cele patru chipuri mici ne arată diferite porturi albaneze. În rândul de dinjos, la stânga, e chipul lui Eșad-Pașa, iar la dreapta o vedere a orașului Durazo cu „palatul“ regelui, care mai înainte fusese o casarmă, iar acum a fost renovat și prefăcut în „palat“.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 12 Martie n.

Concertul doamnei Lucia Cosma.

Renunțata noastră cântăreață, doamna Lucia Cosma, va da Vineri în 20 Martie n. un concert în sala dela Gesellschaftshaus, în favorul școlii române de industrie din loc susținută de Reuniunea femeilor române. Doamna Cosma va fi acompaniată la pian de dl Gustav Koricansky, un pianist bine cunoscut. Programul concertului cuprinde următoarele puncte artistice și interesante: I. C. Glück: O del mio delce ardor. Francesco Gasparini: Lasciar d'amanti. Francesco Durante: Danza fanciulla. — II. Brahms: Alte Liebe. Hugo Wolf: a) Lied vom Winde, b) Auf einer Wanderung, c) Mögen alle bösen Zungen. — III. Bertha Bock: a) Im Garten, b) In verschwiegener Nacht, c) Spröde Locken, d) Vor der Schmiede. — IV. Chopin: Nocturne C-moll, Op. 48. — V. G. Dima: Sômnoroase păsărele. De ce nu-mi vii. Ionel Borgovan: Cântec de leagăn. I. Brediceanu: Cine m'aude cântând. — VI. Thomas: Polonaise aus der Op. „Mignon“. — Prețul locurilor: Loge 12 cor., Fotel de orchestră 3.50 cor.; Stal 2.50 cor.; Loc de stat 1.50 cor.; Bilet de studenți 60 bani. Bilete se capătă începând de Luni 16 Martie la Librăria Georg Meyer și seara la cassa. Inceputul la 8 ore seara. — Atragem atenția Românilor din Sibiu precum și celor din împrejurime, ca să nu scape prilejul a lua parte la un concert ca acesta.

Regele Carol ca ofițer al armatei spaniole. Ministrul Spaniei la București a înmănat regelui Carol o scrisoare dela regele Spaniei, în care acesta îi face cunoscut celui dintâiu, că l-a numit comandant al regimentului 2 de geniu. Maiestatea Sa Regele Carol a primit bucuros această onoare, care arată cât de mult este cinstit capul țării românești.

În amintirea celor morți. În 15 Iunie st. v. 1914 se împlinesc 25 ani dela moartea marelui poet român Mihail Eminescu, care pe lângă multele și frumoasele poezii scrise într-o limbă înaltă, a scris și cântece populare pe înțelesul poporului cum sunt: Codrurile mării ta și Dela Nistru pân' la Tisa. — Pretinii și toți ceice i-se închină pentru cele ce ne-a lăsat scris, au hotărât ca această zi să o serbeze în mod vrednic de amintirea lui Eminescu.

Român decorat de regele Nichita. Fostul director al poștelor din România, dl Cosăcescu, a fost decorat de regele Muntenegrului cu medalia ordinul Danilo.

Curtea cu jurați din Sibiu. Despre judecătoria curților cu jurați, — de cari se află pe lângă fiecare tribunal, — vor ști mulți, că aci se judecă crimele cele mai mari. Curtea cu jurați ține judecată de două ori pe an, toamna și primăvara. Acum ar fi timpul deci să se țină pertractări la aceasta instanță judecătorească. În Sibiu curtea cu jurați, neavând nici o crimă de judecat, nu se va întruni în primăvara aceasta. E un semn vestitor de bine, căci până acum eram dedați a vedea mulți Români de-ai noștri pe banca acuzaților în fața curții cu jurați. Ne-ar plăcea să auzim astfel de știri și de pe la alte curți cu jurați în ținuturi românești.

Colonia de copii din Ocna-Sibiului și Sanatoriul din Avrig. În curând se vor redeschide aceste două instituțiuni folositoare, una pe sama copiilor (dela 6 până la 12 ani, fetițele chiar până la 14 ani), cari au trebuință de băi sărate, și alta pe sama oamenilor mari slăbiți de ocupațiunea lor ori de vr'o boală. Reuniunea igienică a comitatului Sibiu împarte mai multe locuri gratuite, atât pentru colonia de copii din Ocna cât și pentru Sanatoriul din Avrig; la acest din urmă loc trimite pe membrii săi și Cassa cercuală pentru asigurarea lucrătorilor din comitatul Sibiului. — Aviz publicului nostru, care încă contribuie la susținerea acestor instituțiuni, precum și calfelor și învățăceilor de meserii. — Cererile sunt a se adresa până la 15 Aprilie st. n. dlui Dr. Schuller, medic-șef comitatens (Sibiu—Nagyszeben, strada Șaguna Nr. 10); calfele și ucenicii să se adreseze către Cassa cercuală pentru asigurarea lucrătorilor. Tipăriturile pentru cerere se găsesc la librăria W. Krafft din Sibiu.

Pentru fondul ziaristilor am primit următoarele binevoitoare contribuiri, făcute din prilejul reînnoirii abonamentelor: Moise Dejenariu (de prezent în Karlsbad) 10 cor.; George Ghișe din Poiana și Simeon Dănilă Luca din Ocna-Sibiului, câte 1 cor.; Aurel Constantinescu din Agnita 1.60 cor.; Simion Stupinean din Reghinul săsesc, 30 bani.

Nu-s semne de pace. Din Belgradul Serbiei se vestește, că mulți ofițeri bulgari au trecut în Albania, cu gândul se organizeze bande, cu cari în primăvară să atace pe Greci și Sârbi. Se vede, că Bulgarii nu și-au băgat mintea în cap; dar la urmă le vor băga-o alții, cum ei nu doresc.

Semne nu prea îmbucurătoare. Din comitatul Murăș-Turda au plecat în America și România, după datele arătate de vice-comitele, în lunile Ianuarie și Februarie 563 oameni. Afară de Maghiari și Români între cei duși o parte sunt Sași, despre cari se știe, că nu prea își părăsesc satul fiind mai bine situați ca ceilalți. Că și ei iau drumul pribegiei e semn, că sărăcia e mare în întinsul țării.

Semne de pace!? Din Mintiul-Gherei ni se scrie: Tinărului nostru Mihail Neamțu i-au luat jandarmii o cocardă națională, ce-o avea la piept. După aceea au făcut arătare contra lui, iar judecătoria l'a pedepsit cu trei zile închisoare. Inzădar i-a fost recursul, căci tot n'a scăpat de pedeapsă. Și-apoi să mai zică cineva, că nu ne împăcăm!? — *Un abonat.*

Ba da, o să ne împăcăm noi odată, dar nu așa cum vrea Tisa, ci altcum!

Ce pățește cel ce-și omoară părintii. În Decembrie trecut a fost anul, când un tinăr din Alba-Iulia cu numele Gheorghe Rozor, și-a omorât în tovărășie cu Gheorghe Purcariu, pe părinții săi amândoi, oameni cu stare și vază în acel oraș. Cel dintâiu a fost judecat la moarte prin ștreang, al doilea la 6 ani temniță grea. Nefiind acuzații mulțumiți cu aceasta judecată, au făcut recurs la cea mai înaltă judecătorie, la Curie. În aceste zile, Curia a adus judecată, că Rozor, ca unul, care și-a ucis părinții, să fie spânzurat, iar lui Purcariu i-au ridicat pedeapsa dela 6 la 15 ani de pușcărie.

Pentru, că a vătămat pe regele. Locuitorii Bulgariei sunt foarte năcăjiți din cauză că fostul ministru Bucloff, a fost arestat, deoarece la o adunare poporală a vorbit rău despre regele. Bucloff a fost pus în libertate numai după ce a depus o cauciune de o sută mii lei, ca dovadă, că nu va fugi dinaintea judecării, unde va fi chemat, să dea samă despre cele vorbite.

Câne turbat. Pe când se preumblă mai multă lume pe stradele Orăștiei, Vineri în 27 Februarie un câne turbat venit nu se știe din cătrău, a mușcat mai multe persoane, cari au fost trimise îngrabă la spitalul din Budapesta.

La ziua nașterii. Regele Bulgariei la ziua nașterii a fost felicitat călduros, prin o telegramă, de regele Carol al României.

Fiară selbatică în trafic. O soadă întâmplare s'a petrecut în orașul Brusela (capitala Belgiei) și care putea avea urmări îngrozitoare. Era aci o menagerie cu animale selbatice închise în cuști de fer. La ora numită servitorii au dat fiecărui animal porția de carne, dar, se vede treaba, au uitat deschisă ușa dela cușca tigrului și acesta iute sare afară și o ia raita prin oraș, producând o spaimă și o învălmășeală în publicul, care-și perduse capul la vederea înfricoșatului animal, că în loc să se gândească la prinderea dihaniei, fiecare căută să scape mai iute din ochii lui. Acesta, după o preumblare frumoasă făcută în aer curat, a intrat într'o mică boltă de țigări, unde a răsturnat o cutie, făcând numai trabucuri pe jos. Femeia vânzătoare s'a încuiat în altă casă de frica mușterii nepoftit. În sfârșit cu mare trudă a fost prins de servitori și pus în lanțuri a fost dus înapoi în căsuța-i de zăbrele.

Iscoadire românească. În contra insectelor stricăcioase pomilor și florilor, ca păduchi, fluturi, furnici etc., până de prezent foarte cu greu puteam apăra pomii. Acum învățătorul din Bichiș-Ciaba, Florea Sonea, a aflat un aparat, care aplicat la pom, îl scutește de orice vătămare, din partea goangelor.

Pentru bani. Poliția din Cernăuți a prins o scrisoare de a unui polițist, în care o fată oarecare îi trimitea 200 ruble. Făcându-se cercetare s'a descoperit, că respectivul polițist făcea pe spionul pe sama unor societăți rusești. Fata era numai mijlocitorul între el și numita societate. — Curat povestea cu capra și varza.

Ei de ei. Țiganii din o parte a orașului Craiova s'au sfătuit între ei, că orice neînțelegeri se vor ivi între dânsii, să nu caute dreptatea la domni, ci acelea să fie judecate tot de neamul lor. Spre acest scop ei au format un tribunal, al cărui cap era voda Niculae Crețu Bascrăcea. Despre aceasta administrația orașului n'a avut nici o cunoștință, până în zilele trecute, când Țiganul Durduianu a fost judecat la moarte, din partea tribunalului lor, dacă nu va plăti îngrabă datoria de o sută lei creditorului Marin Doneaș. Lucrul s'a aflat așa, că Păruică, care încă era membru al tribunalului, a înștiințat poliția, care a aflat pe Duduianu încuiat chiar în casa vătăvului. Aflând acesta de Păruică, că i-a vândut, a adunat pe judecătorii și au judecat pe vânzător la moarte. Fiind prinși au mărturisit, că pe Păruică îl vor omori, îndată ce vor scăpa din temniță.

Vagon în flacări Între orașele Szarvas și Oroshaza, nu se știe din ce pricină, s'a aprins un vagon de clasa a doua. Călătorii înspăimântați au tras signalul de primejdie, trenul s'a oprit și vagonul a fost îngrăbă descățat de celelalte.

Curajul în nenorocire. Atâtea primejdii se întâmplă în lume, încât omul cettindu-le și gândindu-se asupra lor, îi vine a crede, că aceste nefericiri se țin ca niște stafii după el și ori cum te vei păzi de ele, nu poți scăpa. Țăranul nostru și are o vorbă foarte nimerită și anume: „Ce ți-e ursita să pățești, de aceea nu te poți feri“. Și totuși nu este așa. Cele mai multe nenorociri vin asupra capului din negrije, de aceea și auzim pe mulți căindu-se la urmă: dacă nu cercam asta și asta, sau dacă făceam așa și așa, asta nu o păteam. Să lăsăm dar părerea, că de nenorocire nu te poți feri. Atunci pe lângă ajutorul lui Dumnezeu, dacă vrei să scapi, mai e de lipsă curajul, adică să nu-ți perzi capul, fie primejdia ori cât de mare. Au fost întâmplări, când omul a perit sau s'a nenorocit numai și numai din lipsa curajului. Și iară avem cunoștințe de primejdii mari, din cari au scăpat teaferi cu ajutorul curajului. — Despre un astfel de curaj aflăm, că ar fi avut un băiat de 17 ani și o soră a lui și mai tinără ca el. Acești doi băieți păzeau oile în munții Bosniei, unde au fost atacați de doi lupi puternici. Pe unul din ei l'au înhățat câinii dela turmă, dar al doilea s'a repezit la băiat. Acesta neperzându-și curajul, a pus mâna pe cuțit și i l'a împlântat în foale, iar sora lui cu o cană de apă l'a lovit în cap, ucigându-l pe loc. — Acesta e numai un caz din miile ce am putea spune, când curajul scapă pe om din cele mai mari primejdii. Credem, că mulți din cetitorii nostri ar ști povestii din pățanie nenorociri învinse cu ajutorul curajului.

De necrezut. Bulgarii în năcazul lor ce i-au ajuns tot din vina lor, pun în cărca Sârbilor câte și mai câte învinuiri. Așa se spune, că în jurul orașului Carilrod s'au aflat 138 cadavre neîngropate, de-ale soldaților bulgari, rămase încă din al doilea războiu și că Srâbii în ura lor față de ei n'au voit să-i îngroape, ba nici pe alții nu i-au lăsat, deși s'au aflat oameni, cari i-ar fi înmormântat.

Cum au trăit strămoșii. În timpurile foarte îndepărtate, pe când omul nu era așa cultivat ca cel de azi, condițiile de trai erau foarte simple, așa, că cu un arc, o săgeată sau un cuțit sdravân, omul era în stare să câștige hrană pentru sine și pentru ai săi. Codrii erau plini de sălbăticiuni, era lipsă numai de o mână puternică spre a le culca la pământ, și iată că trupul dă hrană, iar pielea îmbrăcăminte. Cum au trăit acești oameni, pururea în luptă cu fiarele sălbatice, azi nu se mai poate trăi. Totuși o caprițioasă fată americană, din zilele noastre, încântată parecă din viața primilor muritori, a făcut un rămășag foarte ciudat, dar și îndrăzneț. S'a legat, că va trăi trei luni de zile în codru, departe de lume, înarmată numai cu o săgeată și un cuțit, cu cari își va câștiga bucata pentru gură. Americana și-a părăsit deci cuibul cald și îmbelșugat, spre a gustă din libertatea pe care o aveau oamenii cei din tâu, cari acolo se așezau, unde aflau pășune, apă și vânat bun. Dar mai nu ne vine a crede să schimbe pentru totdeauna traiul zilelor de azi cu cel de pe atunci.

Minte tinerească. Fiindcă s'au adus legi mai strânse pentru tinerii dela școlile mai înalte din Bulgaria, aceștia s'au pus în grevă și nu vor să mai cerceteze școala pân' ce nu vor fi retrase ceea ce lor nu le este pe plac. Nu știu ei oare, că strictetea din tenerețe, aduce roade la bătrânețe!?

Inecat. Din râul Bistra a fost scos un om mort, despre care s'a aflat, că e Petru Stefaniga din Mâtnicul mic. Nenorocitul a plecat noaptea cu căruța spre comuna Rusca și rătăcind pe întunec a ajuns într'o gărlă a râului.

Dați pace soacrelor. Cântecul popular: soacră, soacră poamă acră, s'a adevărit de atâtea-ori în fericirea tinerilor însurăței, cari de multeori s'au despărțit din cauza soacrei, fiindcă prea se amestecă cu gura ei ascuțită în daraveriile copiilor. Un tinăr din Viena, sătul de neplăcerile ce i-le făcea soacra lui dragă chiar în casa lui, a cerut dela judecătorie să oprească pe aceasta a-i mai călca pragul casei. Judecătorul n'a dat ascultare acestei cereri, ci a hotărât, că soacra fiind mamă bună nevastei ginereului, are drept a-și cerceta fata de câte ori are voie, fără ca ginerele să o poată oprî. De aici ar urmă să te dai cu bine pe lângă soacră, căci alcum n'o scoți la cale cu ea. Ei, dar nu se poate totdeauna, dacă e încăpăținată!

Și bogații mor. George Wanderbilt, milionarul american, despre care am scris multe, a murit pe neașteptate în etate de 51 ani în orașul Washington din America.

Spirit în flacări. La fabrica de spirit din Tula în Rusia, întâmplându-se o explozie, au ars o sută treizăci mii litre de spirit. Dacă nu ardea, la câți ar fi ars mațele această băltoacă de vutcă!?

Încercare cu sfârșit mortal. Un doctor învățat din Australia cu numele Fox, ca să adeverească, că leacul aflat de el e bun contra mușcării de șerpi veninoși a lăsat să fie mușcat de un șarpe în cinci locuri la mână. Îndată după mușcare a folosit leacul aflat de el, dar din grabă sau uitare, a lăsat o rană neunsă cu leac, din care pricină i-s'a înveninat sângele și după câteva ore de chinuri a murit.

Cu banii altuia. La un funcționar din Cete s'a aflat opt sute de mii de lei. Luat la scurt a mărturisit, că i-a șterpelit dela o bancă din Paris.

Numeri de probă încă trimitem la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celuice dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoscuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaița Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaiță populară. Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelora, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Banii se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călindar de părete*, care e frumos tipărit în colorii și cu mai multe chipuri.

ECONOMIE

Felurile soiuri de pământ

(Urmare).

Pătura de pământ, pe care o lucrăm, n'o aflăm peste tot locul alcătuită din unele și aceleași părți de materii și nu în aceeași măsură. De aceea zicem, că sunt mai multe soiuri de pământ: Pământ humos, pământ lutos, pământ argilos sau mălos, pământ văros, pământ năsipos și pământ petros.

Pământul humos e cel mai bogat în materiile hrănitore pentru plante și de regulă îl aflăm la poalele dealurilor, pe șesuri și prin păduri. Apa care se scurge de pe coaste, de pe dealuri și de prin păduri, duce cu ea o mulțime de materii hrănitore, cari să revarsă pe pământul șesos și-l îmbunătățește, îl gunoeste. Frunzele, lemnele și animalele putrezite formează partea de pământ care se numește **humă**. Pământul în care se află mai multă humă, e mai gras și se lucră mai ușor. Huma se află prin păduri în pături groase. În păduri putrezesc o mulțime de lemne, frunze și animale, din cari se formează huma.

În pământul, în care este multă humă, plantele se dezvoltă mai tare în paiu, în cotor și în trunchiu. De aceea vedem, că în astfel de pământ, holdele cresc prea mari, rămân fără grăunțe și cad. Arborii sau pomii sădiți în astfel de pământ, cresc puternic, lemnul lor însă e pufăios și fraget și aduc roadă puțină. Ei se dezvoltă mai mult în lemn decât în fructe. Astfel de locuri, se potrivesc mai bine pentru fânațe și pășuni de vite.

Dacă totuși trebuie să folosim și pământul tare humos pentru sămănături, la gunoie nu folosim gunoiul de grajd, care l'ar face și mai gras, ci folosim gunoiul artificial de fabrică (gunoiu cu fosfor), care dă hrană și grăunțelor și nu numai paielor. În felul acesta, pământul humos se face priincios pentru tot felul de sămănături și prin urmare și pentru pomi.

Pământul argilos e tare închegat și se ține strâns deolaltă. Se lucră în silă și brezdele se întind ca niște fășii. Absoarbe în el multă apă și o ține timp îndelungat. Căldura și aerul, numai cu greu poate să străbată prin el, de aceea e rece și jilav. Prin arătura de toamna și prin gunoie potrivită se face și acesta mai pufăios. Gunoiul păios, de cai, de oi și de capre e cel mai bun. Prin arătura de toamna, gerul îl frăgezește și gunoiul păios, prin căldura ce o dă când se putrezește îl face mai țărinos și mai ușor de lucrat.

Felul acesta de pământ e priincios pentru grâu, trifoiu și rapiță. Dacă nu e prea umed, prunii încă se dezvoltă bine în el, deasemenea și perii. Pământul argilos pentru aceea e așa închegat, pentru că are în el puțin năsip. Dacă e de culoare galbină, cuprinde în el multă rugină de fer și dacă e negru, are în el părți de plante și animale putrezite. Prin amestecare cu pământ năsipos, încă se poate face mai ușor de lucrat.

Pământul lutos e priincios pentru tot felul de sămănături și pomi. Merii, cu deosebire, se dezvoltă și rodesc foarte bine. Soiul acesta de pământ se lucră mai ușor pentru că e compus din argilă și năsip. Aerul, apa, căldura și lumina, pot să stră-

bată prin el cu mai multă ușurință și pot să prelucere mai bine materiile hrănitoare pentru plante.

Îmbunătățirea lui, atârnă de la felul cum îl vom lucra și gunoii. Arătura de toamna și gunoii de grajd îl îmbunătățesc și-l fac cu mult mai roditor.

Pământul văros îl aflăm pe coaste și dealuri. E de culoare alburie și e amestecat cu argilă și năsip. Se lucra ușor, dar cere să fie bine lucrat și bine gunoit. Sămănăturile din el se dezvoltă mai bine în anii ploioși. În pământul văros reușește: grâul, săcara, cucuruzul, orzul, ovășul, trifoiul și luțerna. Dintre pomi reușesc: persecii, caișii, cireșii, vișinii și nucii. Vița de viie sădită în pământul văros ne dă un vin foarte bun. Sunt însă soiuri de viță, cari nu rabdă în pământul prea văros.

Pământul năsipos e mai puțin roditor, mai svântat și cald. Căldura pătrunde cu ușurință prin el și îi absoarbe umezala, cu cât se lucra mai des cu atât își pierde mai curând umezala. Se lucra ușor, dar sămănăturile adeseori sufer de secetă. Pământul năsipos trebuie gunoit mai des și nu mult deodată. Gunoiul să fie de vite cornute și putred. Pentru sămănăturile de primăvară, trebuie arat de toamna și cât mai afund, ca peste iarnă să-și poată lua în el cât mai multă umezală.

În pământul năsipos reușesc mai bine: săcara, cartofii, tăbacul, vița de viie, persecii, caișii, cireșii, vișinii și nucii. Vinul produs în pământul năsipos e mai ușor.

Pământul petros nu e potrivit pentru sămănături. E alcătuit din două părți de petriș și numai o parte de țărână. Se poate îmbunătăți prin lucrare, prin delăturarea petrilor și prin gunoie. Gunoiul să fie de vite cornute și deplin putred. Pământul petros e mai potrivit pentru păduri, pentru vii și pentru pometuri. Dintre pomi reușesc nucii, cireșii, vișinii și frăgarii.

Din toate acestea, se poate vedea, că plantele, adică sămănăturile nu cresc și nu se dezvoltă toate în unul și același soi de pământ. E de lipsă dar, ca plugarii noștri să țină samă de povețele ce li se dau și atunci nu se vor înșelă în așteptările lor. Lucrul nu le va fi zadarnic și osteneală li se va răsplăti cu îmbelșugare.

Prăsirea viței de viie.

— Scrisoarea a VII-a. —

Dragă prietene,

Urmează să vorbim, cât de adânc trebuie plantată vița.

Vița e bine să n'o băgăm nici prea adânc în pământ, dar să n'o lăsăm nici prea afară. Pentru că, dacă o băgăm prea adânc în pământ, vița noastră altoită pe cea americană, încearcă să se facă de sine stătătoare, prășind astfel o sumedenie de rădăcini, cari, dacă nu sunt curățite la timp, împuternicesc așa de tare încât nimicesc pe cea americană; iar aceasta nemai având nici un rost în pământ, se prăpădește.

Prea afară iarăși nu e bine s'o lăsăm, pentru că atunci încearcă americana să se facă de sine stătătoare, prășind o grămadă de lugeri sălbateci, cari la rândul lor trag din nutremântul, ce ar trebui să meargă la mlădițele nobile. Vița lăsată prea afară mai are și scăderea, că neputându-se acoperi cum trebuie, în timpul iernii, ar degera locul altoit. La coastă s'ar descoperi din

ce în ce mai mult, așa că rădăcinile principale ar fi prea aproape de suprafața pământului și astfel ele s'ar putea vătăma când săpăm. Pământul la secetă uscându-se prea tare le-ar face și pe ele să tânjască.

Cum ne ajutam deci?

În locuri, a căror suprafață e orizontală, sau puțin de tot costișe locul altoit îl vom lăsa de 2—3 centimetri afară din pământ. În locuri costișe, la capul viței din jos, putem lăsa altoaia și mai mult afară, pentru că încetul cu încetul locul se ridică.

La locuri țepișe, de la jumătatea viței în sus, locul altoit îl vom băga cu 2—3 centimetri de la suprafața mai adânc în pământ.

Al D-tale:

V. Zdrenghea.

Ultime știri.

Din dietă.

În ședința de Mercuri (de Sâmbătă până Marți n'au mai fost ședințe) s'a început iarăș dezbaterile asupra consfătuirilor dintre contele Tisa și Români. Cel dintâiu vorbitor a fost deputatul guvernamental **Richter**. Deși el este un slovac renegat, totuși se vede îndemnat a constata, că popoarele nemaghiare din Ungaria nu vor putea fi maghiarizate nici-odată. Din cauza aceasta își spune părerea, că guvernul ar trebui să înceapă o politică de stat mai domoală.

După Richter a urmat contele **Betien**, un șovinist incarnat, care a vorbit trei ciasuri întregi, atacând pe Români și partidul național, fiindcă, după a lui „minte înțeleaptă“, Români se uită tot spre București, de unde își iau toate informațiile și planurile de luptă. Betien critică aspru pe Tisa și zice, că acesta a făcut o greșală neiertată prin aceea, că a stat de vorbă cu Români în felul de până acum.

A vorbit apoi deputatul **Juriga** (Slovac), care cere egală îndreptărire pentru toate naționalitățile, ca astfel să fie pace în țară. Din partea guvernului să nu se tot vorbească contra slavismului, fiindcă o mare parte a locuitorilor Monarhiei sunt Slavi, dar pentru aceea ei n'au nimic nici în clin nici în mănecă cu Rusia.

După Juriga a vorbit în ședința de azi, Joi, deputatul koșutist **Saghi**, care e de o părere cu Aponi și condamnă pe Tisa pentru consfătuirile purtate cu Români. De altcum dezbaterile în chestia consfătuirilor o să mai țină 1—2 zile, dacă vor vorbi toți deputații, cari s'au înștiințat până acum.

Procesele de „agitație“

se încep iarăș. Cercetările în procesul părintelui Murășan și a credincioșilor săi din Mofținul-mic sunt în curgere. Pe ziua de 23 Aprilie n. s'a pus pertractarea procesului. — Recursul în procesul nostru nu știm pe unde o fi ajuns, dar parcă-l vedem cum ne va sosi azi-mâne aducând „dreptate ungurească!“

Atentorii Cătăraș și Kirilov

n'au fost încă prinși, ba nici de urma lor nu s'a mai aflat nimic. S'a dat însă de urma persoanei, care a scris epistola adresată episcopului Mikloși. E o fată cu care a avut Cătăraș legături de dragoste și se chiamă Mariska Solomon.

Mișcările în Rusia

nu se sfârșesc. Mereu se vorbește de mobilizări și concentrări de trupe. Totul ar fi îndreptat în contra Germaniei și a Austriei.

Poșta Redacției și a Administrației.

M. L. în F. E tare slăbuță, de aceea nu se poate publica.

D. A. în T. Scrisoarea a sosit acum prea târziu.

Abonatul 8329. Cu părere de rău, dar nu ne mai aducem aminte când s'a publicat.

Un vecin. Nu vă putem spune altceva, decât să repetăm ceea ce am spus lui *Meteor* în Nr. 8 al foii noastre. Respectăm părerile oricărei persoane cinșite, dar a ne cere să publicăm „fără de schimbări“ un raport de 6¹/₂ coale, despre o petrecere din cutare sat, — asta e curat abuz față de un ziar. Despre așa ceva publicăm 1—2 fețe, adică *cel mult* a 6-a parte din cât ați scris. Dar noi nu mai putem scurta atât de tare raportul trimis, de aceea nu publicăm nimic din el.

Agentura „Victoriei“, Loco. Astfel de notițe nu publicăm.

I. I. în T. Noi am luat știre de cele scrise, dar pentru aceea Dumneata înștiințează și dincolo.

Abonatul 12031. O astfel de carte nu se mai află.

Linnnton Oregon, P. Box 217. Mulțumită pentru cele adresate. Mai trimite-ne, ca să cunoaștem ceva mai de aproape comedia aceea. O să le dăm în curând teul de lipsă. De altcum am primit mai multe scrisori în această cauză.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

1 Martie: Oradea mare, Orăștie.

2 Martie: Aletea, Berzava, Bichiș, Ciadul sârbesc și nemțesc, Gyrok, Jombolia.

3 Martie: Baia mare, Dezna, Sighișoara, Vințul de sus.

4 Martie: Cubin, Zlagna.

5 Martie: Baia de Criș, Bălcaciu.

6 Martie: Apoldul mare, Brad, Ciuc-Sân-Domocoș, Agârbiciu (comitatul Torda-Aranyos), Görcsön, Mănăsturul unguresc, Morisdorf, Odorheiu, Paraid, Timișoara.

8 Martie: Capolnaș, Detta (Timiș), Erdeo-Sân-Georgiu, Pojon, Silvașul de sus.

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra renumitei fabrici de lumini și săpunuri **Gustav Meltzer** din Sibiu. Această firmă e una dintre cele mai de frunte în țara întreagă. Cumpărătorii sunt serviți cât se poate de prompt și conștientos, la comande de lumini de ciară pentru biserici, înmormântări, pomene și parastase. Prețurile sunt cât se poate de ieftine. Când comandați, în persoană sau prin postă, spuneți că ați citit în „Foaia Poporului“, și o să căpătați o marfă foarte bună.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui **L. Olariu**, funcționar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informații pentru Români din provincie ca să-i scape din mâinile agenților jipuitori.

Cine vrea să-și cumpere motoare bune, ori vre-o moară, ori alte mașini să-i ceară sfatul dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta, să-i scrie dlui Olariu, căci va fi îndreptat spre bine și va primi deslușiri corecte.

La dorință trimite gratuit planuri de mori, cataloage de motoare și alte mașini. Adresa: **L. Olariu**, Budapesta, II., Margitkört 11.

Nr. 211/1914 prim. com.

Publicațiune.

Comuna Oltfelsősebes (Sebeșul de sus) ekarândează în licitațiune publică, ce să va ține la **22 Martie n. 1914 la 2 ore p. m.**, în cancelăria comunală, **morile de făină comunale și adevă „moara de din sus“** cu 2 pietri, „moara de din jos“ cu 1 piatră, fiecare separat, pe un timp de 6 ani, începând cu 1 Iulie 1914 până la 30 Iunie 1920.

Prețul strigării; de fiecare moară 500—500 cor. Vadiul 50—50 cor.

Condițiunile detaliate să pot vedea la primăria comunală din loc.

Oltfelsősebes, la **3 Martie 1914.**

Primăria comunală. 1670

V. Constantin m. p., I. Motoc m. p., primariu. notariu.

O moșie

pe hotarul Turdei, în mărime de 229 jug. □ pământ arător, pășune și fânaș, e de arădat cu 1 Aprilie 1914. Reflectanții să se adreseze la dl **Dr. Octavian Russu**, avocatul „Albinei“ în Sibiu. 1633

Un servitor

băiat mai tânăr și deștept, cu purtare bună și deprins cu ordinea, se primește îndată la **Tipografia „Foi Poporului“** în Sibiu.

Boltă de arădat.

Din cauze familiare se află de dat în arăndă o boltă, cu trei încăperi, așezată în drumul țării, curte mare, sură, grajd, fântână în curte, grădină cu pomi și de legumi, 10 jugăre pământ foarte bun din care o parte e sămănat cu grâu, trifoi și lucernă, drept de pășune de 4 vite și doi cai gratis. Boltă se află într'o comună nu chiar departe de Sibiu. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului spre care scop trebuie adăugat o marcă de 10 bani. 1636

Moșie de vânzare.

în comuna Răvășel (Rovás, Rosch), să vinde din mână liberă o casă de cărămidă, zidită cam de 9 ani, la poziție foarte bună. Casa are 3 încăperi și pivniță, apoi sură, grajd, toate acoperite cu țiglă, curte, grădină, iar la hotar 10 jugăre pământ arător fără nici o greutate ori datorie. Ceied au dorință de-a reflecta să se adreseze la văduva **Ana Brezai** Nr. 9 în Răvășel (Rovas u. p. Mártonfalva, Nagyküküllő megye). 1637

Casă de vânzare.

O casă constatatoare din 8 încăperi, adevă 3 odăi cu câte o culină și 2 odăi singuratică, precum și ușă de boltă și 3 pivnițe, apoi șopuri de lemne pentru fiecare locuitor, e de vânzare din mână liberă. Casa se află în Sibiu, strada Herbert Nr. 4. Doritorii să se adreseze la Vasile Hoza, comerciant în Sibiu, strada Lungă Nr. 34. 1667

20.000 bucăți**altoi de pomi**

cu rădăcină, de 2 ani, soi nobil, desert și diferite vinuri, în cantitate mai mică de vânzare la **Lengyel Sándor** și consoții în Pankota.

Răcelile și tusa

Fiecare om știe, că de multe-ori fiind atacați de răceli și tusa, cu câtă greutate ne putem scăpa de ele. În astfel de cazuri e bine a ne folosi de Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott, care e foarte recomandabilă la astfel de morburii și de care trebuie să ne folosim până atunci până când ne simțim deplin vioi și în putere. Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott are o influență binefăcătoare, fiind un mijloc alinător, cu deosebire contra ațâtării tusei, ceea ce după puțin timp se poate observa și apoi de aci încolo lasă ușor să se observe progresele sale de înaintare. Mulți oameni, cari au suferit de ani de zile de urmările răcelilor și de tusa, și-au redobândit prin folosirea Emulsiunii lui Scott, nouă puteri și plăcere la viață mai departe.

Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott e atâta de gustoasă și ușor la mistuit, încât atât oameni crescuți cât și copii o iau cu plăcere.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fileri în mărți postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII. și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit 1309

Cine vrea

să cumpere din mână liberă o ospătărie modernă cu prăvălie, grădină etc. într'o comună mare, să se adreseze la **Pavel Lazar** învățător în Brád (comitatul Hunedoarei). 1662

O casă

cu 2 odăi, o culina și grajd în Sibiu, strada Wachsmann Nr. 42 să vinde din mână liberă. Doritorii a se adresa acolo. 1666

Unul sau doi băieți.

se primesc ca **învățăceli** la **Ioan Borcia**, măiestru faur în Săliște (comitatul Sibiului). 1630

O curte

cu mai multe odăi, sură și grajd etc., din Sibiu, târgul vitelor 4 a, precum și curtea de sub 4 b cu odăi și cu un atelier (lucrătoare), sunt de vânzare. Doritorii a se adresa la Nr. 4 a. 1644

Un măestru morar

caută loc la o moară cu motor. Doritorii să se adreseze la **Pamfilie Morariu** în Fofeldea (Fófeld, u. p. Holzmány). 1647

Trăsuri

fără număr, ca și trásurile private, stau onoratului public totdeauna la dispoziție.

Prețuri după înțelegere, dar la nici un caz mai scump decât după tariful de trásuri.

Comandele se pot face prin telefon Nr. 176 sau Heideng. Nr. 18.

Cu toată stima

H. Hann.

640

Dentist Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate

Un contabil

mai în etate, dar necăsătorit, se caută pentru un birou comercial. A se adresa la **C. Ivan** în Pitești, România. 1590

Casă de vânzare

din mână liberă și scutită de dare pe 15 ani, se află în Sibiu, strada Verzelor (Krautgasse) Nr. 26. Doritorii să se adreseze la îngrijitorul caselor din Strada Cîsnădiei Nr. 7. 1638

Mașină de îmblătit

mănată cu motor de benzin, 4 puteri de cai, totul în stare bună, se află de vânzare pe lângă un preț foarte moderat la **Ioan Fulea** în Răhău Nr. 365 (Rehó, u. p. Szászsebes). 1463

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt cettite de mil de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arăndări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratică sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOII POPORULUI“

Eu sunt fără îndoială în stare, prin mărfurile produse în fabrica mea, de-a mulțumi pe oricine cu marfă bună, pe lângă prețuri ieftine, serviciu solid și avantajos

LUMINI de ciară și stearină

pentru biserici, înmormântări, pomeni și parastase

Săpun pentru spălarea albiturilor și pentru toaletă etc.

Fabrica de săpun și lumini mănată cu abur a lui

Meltzer în Sibiu

înființată la 1848

Prăvălie și magazin în strada Gușterii Filiale: Piața mică și strada Cîsnădiei

Revanzătorii primesc rabat mare. — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco. 1593

Pastă de dinți

KALODONT

Apă de gură

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebuințează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2—mică 1'20

12 tauri bivoli

de 3 ani, **2 tauri roșii și 2 tauri „Siementhal“** crescuți la hotar sunt de vânzare la **Michael Lutsch** în Agnita. 1671

Anecdote

de

Teodor V. Borza

Prețul 80 bani.

Se pot procura dela

Administrația

Foaia Poporului

Țiglă pentru coperit din cement :::**Stâlpi pentru pălanuri**

se află de vânzare la

FRANZ CALCIC,
Sibiu, Str. Gării (Bahng.) Nr. 19.
1969

Dentist V. MUNTEAN

lipsește din Sibiu până
la finea luni Martie a. c.

1641

Pari de viie

Pari pentru hemel
Lemne de clădire
de diferite mărimi

tot felul de
scânduri

se vând zilnic în ma-
gazinul meu de lângă
gara din Orlat

1613

A. GERSON
ORLAT (Szeben m.)

Tot felul de Seminte agricole și de grădinărit

se capătă la

Magazinul agricol

proprietar: Const. Băila din
Sebeșul-săsesc (Szász-Sebes).

Sămânță de trifoiu, lucernă,
dif. ierburii, napi de nutreț,
măzărache, mohor, tot felul
de legumi și flori; cepșoară
lungureață și boboloață (arpație)
etc. etc.

Numai semințele garantate!

Vânzare în mare și mic!

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda
sau tot felul de alte cum-
părări făcute în urma unui
inserat cetit în foaia noastră,
— a aminti și spune, că de-
spre lucrurile comandate sau
cumpărate ai cetit în inseratul
din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta
la răspândirea și lăptirea foil
noastre, iar pe altă parte vei
fi servit de grabă, fără ca acea-
sta să te coste ceva mai mult.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește

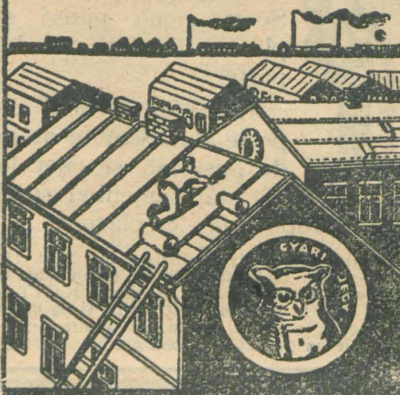
depuneri spre
fructificare cu **5** și **5 1/2** %

după mărimea sumei și termenul de abzicere.
Darea de interese o plătește institutul.

1123

Direcțiunea

KOLLARIT-
LEDERPAPPE AUS KAUTSCHUK
COMPOSITION
GERUCHLOSE DACHPAPPE

WIR WARREN VOR NACHAHMUNGEN

„Collarit“

Papa de piele

imbrăcată cu o materie de cau-
ciuc, elastică, rezistentă contra
vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.

Cea mai bună papă de
acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.

Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperișe
vechi cu șindilte. Nu trebuie văpsită, nici spoită
Se poate căpăta la

Ioan D. Bârsan

prăvălie de fier în Săliște
(Szelistye, Szebenmegye),

1661

MOBILE lucrate solid și conștientios ...

333

se pot comanda la

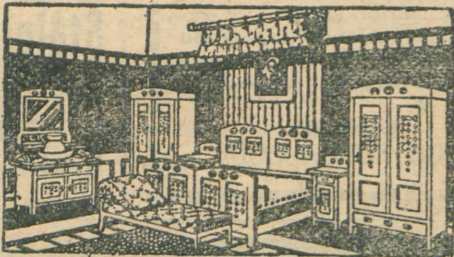
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:

mobile de tot felul
pentru tineri nou că-
sătoriți, mobilări de
hoteluri, vile, insti-
tute, cafenele și
restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură în com. întreg

Înștiințare!

Imi permit a aduce onoratului public la cunoștință, cumcă,
după 12 ani de serviciu ca conducător expert, am repășit din firma
Albert Klingenspohr și voi deschide cu 15 Martie a. c. în Sibiu
strada Sării Nr. 37 (casele fabricii de mobile E. Petruțiu) un

Atelier de sculptură și depozit de monumente

Primește deci toate lucrurile spre executare, cari se refer la
fahul de edificare pe lângă serviciu solid și prompt.

Rugând pe onoratul public de sprijinul binevoitor, semnez

Cu toată stima

Adolf Ziegler

1656

O reprezentanță bună

cu fabricate speciale tehnice cercate, cari să folosesc de-apurarea din partea tuturor
intreprinderilor de mână cu abur și alte puteri, se caută pentru mușterii din cercul
nostru pe lângă

proviziune mare

un reprezentant destoinic, cu caracter personal bun în toată privința.

Fabricatele noastre sunt deja aproape pretutindenea în Ungaria bine introduse,
în urma cărei li stă la dispoziție cele mai bune referințe.

Ofertele amănunțite despre ocupațiunea de până acum și alte referințe sunt
a se adresa în limba germană către **Hamburger Zeitungsagentur,**
Hamburg 36 sub H. 6869.

Viță americană altoită precum și viță ame- ricană pentru altoit,

cu și fără rădăcini, în diferite varie-
tăți furnizează renumita și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
pepinieră.

Fr. Caspari

Mediaș—Medgyes (Nagyküküllő vm.)

Serviciu conștientios. — Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gra-
tis și franco. În catalog sunt publicate mai

multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informațiuni în scris sau verbal dela dăii proprietari cari
mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot
avea în firma de mai sus. 1314

Medicii

declară ca cel mai bun mijloc contra tusei

Kaiser Caramele
pectorale

cu cei „3 brazi“.

Milioane de persoane le
folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei,
catarului bronchial și de gât.

6100 atestate dela medici și
privati, întărite prin no-
tariul public garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani,
se capătă în toate farmaciile și în cele
mai multe drogerii și unde se află pla-
catele. 1646

CHEAG pentru înche- garea laptelui

cu marca „ROMÂNCA“

cel mai bun și făcut din rânze demiel și vițel

La cerere trimit Prețurent și îndru-
mare pentru folosirea Cheagului.

Se capătă la

1668

Pálfi Márton, Karánsebes

Ceapă

aiu, mărcovi, pătrânjei, hrean, rădăcină de hrean și sămânță de ceapă calitate curată de makó precum și sămânță lungă de pătrânjei, albe, ambele de toamnă, asupra curățenii și puterii germinului examinat și plombat de stațiunea școlară de sămânță mag. ung. Sămânța de ceapă 82-84 procente puterea germinului și 99 procente curat, sămânța de pătrânjei 84 procente puterea germinului și 97 procente curat, mai departe ceapa de sădit rotundă și lungă se poate căpăta pe lângă prețurile cele mai ieftine de zi.

De probă să trimită franco pe post.

5 kgr. sămânță de ceapă	K 15-
5 " sămânță de pătrânjei	8-
5 " aiu	5-
5 " ceapă de sădit	4.50
5 " hrean	5-
5 " rădăcini de hrean	6-

1624

MANDL ZSIGMOND, Makó.

Beutură excelentă și cu gust bun care produce sânge. Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervozitate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchii și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.-. Se capătă în toate apotecile. 1118

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Un orologiu ca reclamă!

Cine vrea de cinste un orologiu ce umblă precis și e elegant pentru domni sau dame, să serie îndată la: Uhrenhaus Fr. Schmidt, Prag-Weinberge 554 1644

Imitațiunile să urmăresc prin lege

Luă tușă, răgușeli și troacnă nu există alt mijloc mai bun de cât veritabile

Bomboanele Menthomol

care vindecă cu efect repede și sigur, sunt plăcute la luat, au gust deplin bun, nu vătămă stomacul și promovează pofta de mâncare.

Prețul unui carton 40 fileri.

De căpstat în toate farmaciile și drogeriile. — La cumpărare să se observe în numele „Menthomol”. — Pe fiecare carton trebuie să figureze clicheul celor 4 pitici mai sus alăturați.

Fabrica: **A. EGGER și PIIL**
liferant de curte cea. și reg. WIEN.

Linia Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare Nederlandă-Americană

Firmă proteclată în Ungaria.

În fiecare săptămână circulare între Rotterdam - Newjork - Kanada 1526

Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

O moșie

de 600 jugăre catastrale pământ bun arător (moșia Zsombory) pe hotarul Zutor și Jimborul mare (Magyar Zsombor), comitatul Clujului a fost vândută pe un preț bagatel de 200 cor. pro jugăr cat. în licitație.

Plus-oferte cu 10% vadiu să pot înainta până la amiază în 14 Martie a. c. st. n. la judecătoria cercuală din Hida (Hidalmas).

Un castel mare domnesc încă a fost vândut numai cu 16000 cor. Pentru acesta încă se pot face plus-oferte. 1651

Var alb și gras!

Facem cunoscut onoraților domni ingineri, arhitecți, întreprinzătorilor de clădiri și proprietarilor de case, că

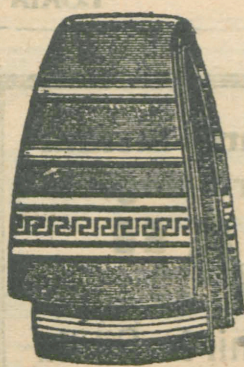
ne-am deschis un magazin de var

din bucăți prima, alb, bine ars cu lemne și var de clădit din prima fabrică din Cristian de lângă Brașov. Liferăm orice cantitate în mic și mare, la oricare stațiune, cu prețurile cele mai ieftine din tariful zilnic. Asemenea avem toate articolele, cari sunt necesare pentru clădiri, ca: țiglă de acoperit, Portland și Roman-Cement, Glps de stucatoră și legături de trestie, etc.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin, al onor. public, semnăm cu toată stima

Adresa telegrafică:
Pavlovics & Panaiotu.
Iulius Pavlovics & Panaiotu Sterio
magazin de articole de clădit.
SIBIU, Str. Gușteriței Nr. 81.

1652

Numai odată în viață!

50.000 straie (acoperitoare) à Kor. 1.95

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războiului, lucrate din lână Himalaya verit. de Brünn, cam 200 cm. lungime și 130 cm. lățime, desin cu vârgi și borduri de colorii minunate, sunt de vânzare numai în scurt timp, cu prețul jumătate de numai Kor. 1.95 pro bucată. Aceste straie sunt vrednice încă odată atâta iar de vânzare să așă pe lângă acestea prețuri senzaționale numai atât timp cât ajunge depozitul. 1663

1 buc. straiu costă numai K	1.95
3 " " " "	5.70
6 " " " "	11.-

Singura vânzare cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, II/2, Hiessgasse Nr. 13-348

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite). Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capăt.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K 5.458.689.48
Pagube de incendiu	5.456.645.67
In total a fost la Transylv. la 31 Dec. 1912	11.740.710.-
Capital de fondare și rezerve	133.667.241.-
	2.603.400.-

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile. Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la oraș și în provincie, să primese la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Călbeaza la oi, capre, porci și vite mari

(boi și vaci), se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului **SIMON ONICIU** din **ABRUJ** (Abrudbánya)

O doză (porție) pentru o oaie costă 60 fileri.
O doză (porție) pentru vite mari, 3 coroane.

Onor. public e rugat, ca dintr'o comună să se ubească mai mulți la comande, căci plata poștei le vine așa mai ieftin. La comande peste 100 coroane jumătate din preț să se trimită înainte. Comande de probă nu se trimit mai puțin decât pentru zece oi. Comandele să pot face numai dela **SIMON ONICIU, apotecar în ABRUD (Abrudbánya).**

Câteva din multele scrisori de mulțumită

„Medicina comandată dela DV. în contra călbezii pentru 600 oi din comuna Monorfalva, u. p. Nagysajó, a avut efectul cel mai bun și admirabil, așa că de-acum înainte suntem siguri, că din cauza acestui morb năpraznic nu vom mai ajunge la sapă de lemn, cum au ajuns mulți până acum. Exprimându-ne mulțumită din toată inima pentru această binefacere, recomandăm cu toată căldura acest leac celor ce să ocupă cu oșeritul. — Cu stimă Matei Flore, econom. Dragan Petre m. p.

„Am comandat de mustră medicină pentru 50 oi și am dovedit, că e foarte folositoare pentru călbează; am aflat călbeaza moartă, lapădată în gunoiu, așadar mai fac o comandă pentru 156 de oi, aflându-o bună. — Petru Blajiu, I. Ion m. p. Livezeni.

„Fiindcă medicina contra călbezii, ce am adus-o dela D-ta ne-a folosit, scăpându-ne de mari pagube, ce am fi avut în oi, cu bucurie ne-am hotărât să îți scriem și D-tale, că toate oile ni s'au vindecat deplin. Căutând într'o oaie tăiată, nu am aflat nici un fir de călbează viu. Toată călbeaza a fost moartă. Îndată ce le-am dat leacurile, au început să se curețe de călbează. Am căutat și în baliga oșilor și am văzut fire de călbează moartă cu grămada. Acum sunt sănătoase, mănâncă bine și s grase ca porcii. Toți câți am comandat leacuri dela D-ta, ne-am scăpat oile dela peire. Iți suntem foarte mulțumitori, Dumnezeu să te trăiască D-le apotecar, că ne-ai făcut un mare bine cu leacurile D-tale de călbează. Pe mulți îi mântui dela sărăcie. Sfătuim pe toți câți au oi cu călbează, că dacă voiesc să le aibă și la vară, ori mai bine zis, dacă voiesc să nu păgubească cu ele, negreșit să comande dela D-ta leacuri de călbează. — Găureni, 15 Febr. 1914. Dumitru Băcilă m. p. Petru Lupșa m. p. George Florea m. p. Petru Pălcău m. p. proprietari.

„Am făcut comandă pentru 70 de oi, aflându-o medicina foarte bună, fiindcă am făcut probă, tând o oaie, din care le-am dat de mustră medicină, am aflat călbeaza moartă toată și eșită din Maiu pe mațe. Vă mulțumesc frumos de medicină. — Simeon Danciu I. George m. p., Livezeni.

„Medicina comandată dela D-ta a avut rezultat bun la vitele de Schweitz; au și fătat în pace și ele încep a să întrămă, le-au folosit minunat, să trăiești la mulți ani și Vă doresc, ca Dumnezeu să Vă ajute a pregăti medicinile comandate, bine și degrabă. — Vasile Pop m. p., din Ragla.

„Am comandat dela D-Voastră leacuri pentru 10 oi de probă contra călbezii și le-am aflat de foarte mare însemnătate, la care viu a Vă mulțumesc frumos pentru acest leac minunat, care are mare efect. Mai trimiteți-mi cât se poate mai curând încă pentru 100 de oi cu rambursă. — Nicolae Prodan m. p., Poiana-Sibiului.

„Când le-am spus mai întâi proprietarilor de oi din comuna mea, că s'a aflat leac de călbează, au început a mă lua în râs toți, că nu mai cutezam a mai merge în vre-o crăsmă și pe drumuri, că tot de mine vorbeau. După ce au cercat și alții, mergeam a fală printre oameni și toți să rugau de mine să le dau pentru o oaie, două și mai multe, alții să le fac adresa. Vă rog deci leacuri încă pentru 45 de oi. Ioan Jugă m. p., Nr. 755, din Tilișca.

„Sunt foarte măgulitoare pentru mine spusele proprietarului Codar Andreiu din Mesterhaza despre invențiunea de mare importanță, aflată de D-voastră contra călbezii. S'a dovedit de mult promițătoare pentru ajungerea scopului. Astfel stând lucrurile, sunt aplicat a introduce medicina D-voastră pe domeniul baronului Kemény Kálmán din Marosvécs și a o întrebuința pentru vitele bolnave. Vă rog deci a-mi trimite pentru scoaterea călbezii medicină pentru 260 porci, 56 vite mari, 70 vite tinere până la 2 ani și 20 vite în etate de 2 și 3 ani. Magyary Károly m. p. directorul domeniului baron Kemény. (Traducere din ungurește.)

„Până azi în comuna noastră s'au mântuit 150 de oi de peire și 10 oameni de sărăcie în aceste zile de grea criză financiară. Imi exprim admirația față de invenția D-voastră, care va face, că 'n viitor oile vor muri numai de bătrâne. Să trăiești la mulți ani în folosul economilor oieri. Simeon Nechita m. p. Suciul de jos (comitatul Solnoc-Dobâca).

„Lucrând cu medicina precum me-ați scris, m'am convins pe deplin, că sunt foarte bune gălățele și au mare efect de curățire, ceea ce pot să-ți dovedesc cu jurământ înaintea lui Dumnezeu și eu cât pot le dau stat oamenilor să nu li să prăpădească oile. Ion Ivașcu m. p., Valea mare. 1563

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Serisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 0/0**

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

782

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândească pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă deosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI“.

Ca niciodată!

Pentru a-mi face firma cunoscută, trimit un inel de aur curat 14 carate, cu diamante imitate, pentru domni, sau dame, în loc de K 10 cât e prețul, cu numai K 3. Trimiterea cu rambursă prin Casa de export M. ROBINSON, Wien V/2 Mauthausgasse 8. 1654

Oleiu

din simburii de bostan, curat, pe lângă garanție, pentru mâncările de post. La dorință trimite de probă

Lengyel Sándor & Comp., Pankota. 1617

Ocazie foarte favorabilă!

Orologiu deosebit de fin și foarte elegant pentru cavaleri cu 18 cor Orologiu de aur dublu patentat

4 cor. 90 fil. Orologiu de argint britanic, remontoir construcție elvețiană numai 3 cor. 90 fil. Orologiu de damă 18 cor. dublu patentat, fine 5 cor. 90 fil. Construcția acestor oroloage e originală elvețiană pe lângă garanție de 4 ani. La oroloagele de bărbați se mai alătură gratis și un lanț. Trimite pe lângă rambursă

Ignác Cypres, Krakau, Szewskagasse 13—128.

La dorință trimite catalogul bogat cu 3000 ilustrații, oroloage de aur și argint, părți de oroloage, recuise, instrumente muzicale și stoffe etc.

De cetit de aceia cari suferă de stomac

Lyon, 5 Februarie 1897. — „Sufeream adesea de greață și acreală din cauza stomacului, scrie D-na Bompard, măcelăreasă la Lyon. Imi venea să vărs după masă și câte-odată aveam arsură în pept. Imi simțiam stomacul plin de fier. Aveam limba încărcată, gura împăstată, durere de cap și un profund desgust de mâncare. Înceasem medicamente ca magnesia, amarele, apa de revent, dar nimic nu-mi făcea bine.

D-na BOMPARD

„Într-o zi, bărbatul meu mă făcu să iau Cărbune de Belloc în praf, pe care-l cumpărasem într'un flacon dela spișerie. Luai două lingurițe după fiecare masă. Simții, dela cele dintâi doze, o senzațiune plăcută în stomac. După vre-o două zile, eram deja mai bine. Acreală și greața atât de neplăcute, dispăruse. Curând mi-a revenit apetitul și plăcerea de a mânca. După opt zile eram pe deplin sănătoasă și, de atunci, sunt foarte bine“.

„Semnat: Fannie Martin, femme Bompard.“

Intrebuintarea Cărbunelui de Belloc, în doză de 2—3 lingurițe după fiecare masă, ajunge, într'adevăr, pentru a vindeca în câteva zile boalele de stomac, chiar și pe cele mai vechi și mai rebele la orice tratament. El produce în stomac o senzațiune plăcută, dă poftă de mâncare, grăbește digestiunea și face să dispară constipația.

Este suveran contra îngreunării stomacului după masă, contra migrenelor rezultând din reaua digestiune, contra greței, sughitului și tuturor afecțiunilor nervoase ale stomacului și intestinelor.

Mijlocul cel mai simplu de-a lua praful de Belloc este de a-l topi amestecându-l într'un pahar cu apă curată sau zaharată pentru a-l bea apoi după voie, dintr'odată sau de mai multeori.

Cărbunele de Belloc nu poate face decât bine, niciodată rău, oricare ar fi doza în care e luat. Se găsește în toate farmaciile și drogeriile. Preparațiunea: Paris, 19, rue Jacob. — Prețul pentru o sticlă puvere cor. 2'75, pentru o sticlă pilule cor. 2'25.

S'a încercat a se face imitațiuni ale Cărbunelui de Belloc, dar ele sunt ineficace și nu vindecă fiindcă sunt rău preparate.

Pentru a evita orice eroare, priviți bine dacă eticheta flaconului poartă numele lui Belloc.

P.-S. Persoanele cari nu se pot obișnui a înghiți praful de Cărbune, pot să-l înlocuiască cu Pastilele de Belloc, luând 2 sau 3 pastile după fiecare masă și ori de câteori au dureri.

Se obțin aceleași efecte salutare și o vindecare tot atât de sigură.

Aceste pastile conțin numai cărbune pur. E destul a le pune în gură unde ele se disolvă singure și a înghiți saliva.

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,

își recomandă fabricatele lor precum: **tălpi pentru opinci** din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupons și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în **Părechi de opinci tăiate** pentru femei, bărbați și copii. **Brandsohlkipsen** și diferite **bucăți de tălpi** căzute. **Piei de vacă de vachs**, lucii sau și în pregăteala lor **Pittlinguri de vachs**, „ „ „ „ „ „ **Kipse de vachs**, „ „ „ „ „ „ **Piei de vițel de vachs**, „ „ „ „ „ „

Piei crepate de vachs, **Boxpittlinge**, **Mastboxe**, **Roxcalf**, **Chevreaux** în diferite fărbi și fabricate. **Piei de oaie** în fărbi diverse. **Căptușeli de oaie**. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghetă (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

Rabat deosebit pentru Români

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang

SIBIU, Strada Ciznădiei

Palatul comandei de corp

Pentru dame mantaua, bluse, rochii, jupe, poane, capoate

Pentru domni raglane, haine complete, pantaloni, mantaua de ploaie, gileturi moderne

Specialitate

în haine pentru băeți și fetițe

1665

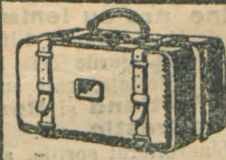
In interesul propriu să cercetați acest depozit

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Ciznădiei 45 — SIBIU — Helftaurgasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, călărit, vânat, sport și viaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. **Curele de mașini, curele de cusut și le-gat, Sky (vârșob)** permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandă prin postă se efectuează prompt și conștient. Mare depozit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (foluri) de cai și cofere de călătorie.

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune **senzatională!**

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

Foarte corâspunzător!

Manuare foarte ușoară!

== Împletituri ==
„HUNGARIA“

Să fabrică numai din sarmă suflată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 f și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker
fabrică de sarmă, de îngredtură din împletituri și de gratii
Budapesta VIII, Ūllői út 48/84

— Serviciu ieftin, repede și conștiențios. — Prețuri ilustrat, gratis și franco.

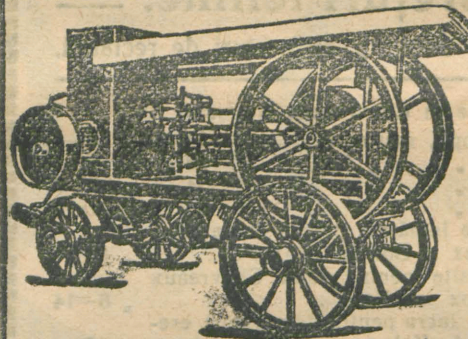
Prima negușătorie mare
de vinuri
Ludwig Fronius

SIBIU, Plvnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de licheuri și lerbătorie de rachuri □ □ □ □
Mare negușătorie de rachuri de Drojdii, Trevere și Prune □ □ □ □ □ □

Societatea pe acții și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară **MORITZ** **HILLE**

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirător.

Reprezentanță generală
Rálmár Ernő, inginer
Budapest
VI. Podmaniczky-utca 4/N.
Telefon 22-76.

Motoare

- cu benzină 1002
- gaz
- petrolu
- uleu crud
- gaz de pământ
- sist. Diesel
- cu gaz aspirător

in toate mărimile.

Cafea
cu 50% mai ieftină!

Cafea americană foarte cruțătoare și foarte aromatică. Un săcul de probă (5 chilogramme) se trimite pe lângă prețul de 10 coroane, jumătate punct teiu de primul rang cor. 2- foarte cu rambursă.

A. SAPERESCU 1650
Export de cafea și teiu, Tiszabogdány 356

Atențiune!
50.000 părechi de ghete!
4 părechi de ghete
numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndreptat a cheltui o mare cantitate de ghete adănc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 părechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galozată, cu talpă bătută cu ouă, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K7.90 Trimiterea per rambursă.

S. Lustig, export de ghete
Neu-Sandez, 54/p, Austria
Schimbul e admis sau banii retour.

Ludovic Ferencz
croitor de bărbași
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai nouse stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile
sosite chiar acum, pentru haine de bărbași stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, lmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat 423

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

NEIGE DE FLEURS

e cea mai nouă științific lucrată

Cremă pentru mâni și față

și cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1-60

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparez orice încălțăminte socotită dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

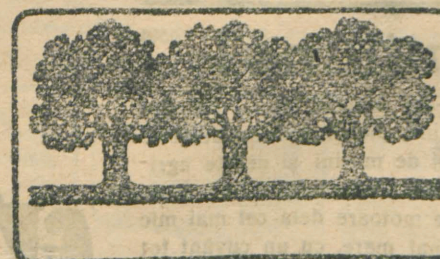
GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Plața Brânzei Nr. 9

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

724

La comanda delo orice firme, despre care ai aflat din Foaie, să amintesti totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!